

Kwetsbaarheidsonderzoek bij ouderen
Kortrijk
2018

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Analyse van de respons.....	8
2. Kenmerken van de respondenten.....	9
2.1 Geslacht	9
2.2 Leeftijd	9
2.3 Huishoudtype.....	10
2.4 Type woning.....	10
2.5 Inkomen	11
3. Kwetsbaarheidsscore	11
3.1 De totale kwetsbaarheidsscore	13
3.2 De 4 componenten van kwetsbaarheid	14
Psychologische component	14
Sociale component.....	15
Fysieke component	19
Omgevingscomponent.....	20
Conclusie globale kwetsbaarheidsscore	21
4. De verschillen in kwetsbaarheid	22
4.1 Naar wijk	23
4.2 Naar geslacht	27
4.3 Naar leeftijd	29
4.4 Naar huishoudtype.....	34
4.5 Naar woningtype.....	39
4.6 Naar inkomen.....	44
5. Bijkomende vragen	47
5.1 Cognitieve component.....	47
5.2 Hulp aan huis.....	50
5.3 Boodschappen doen	55
5.4 Mantelzorg.....	58
5.5 Sociaal contact	60
5.6 Vrije tijd.....	67
5.7 Mobiliteit.....	72
5.8 Informatie Sociaal Huis	74
6. Globale conclusie en samenvattende tabellen.....	75

Inleiding

In 2004 startten de Vrije Universiteit Brussel en Hogeschool Gent op vraag van de provincie West-Vlaanderen met een onderzoek naar de noden en behoeften van 60-plussers in onze samenleving. Na ruim 10 jaar onderzoek brachten de Ouderenbehoefteonderzoeken (Belgian Aging Studies) de leefsituatie van meer dan 65.000 ouderen in Vlaanderen in kaart. De dataset die hierdoor opgebouwd werd, is de basis voor diverse onderzoekslijnen m.b.t. het ouder worden in Vlaanderen. Een van de onderzoekslijnen is het kwetsbaarheidsinstrument.

De vaststelling dat 6,4% van de thuiswonende ouderen zorgtekorten rapporteert¹, geeft aanleiding gegeven tot het ontwikkelen van het kwetsbaarheidsinstrument. Het kwetsbaarheidsinstrument heeft als primair doel het detecteren van kwetsbare ouderen en het blootleggen van domeinen waarop de oudere kwetsbaar is. Op die manier kan er vanuit de zorginstanties gericht acties ondernomen worden om de kwetsbaarheidssituatie aan te pakken. Daarnaast biedt het instrument, wanneer er geaggregeerd wordt naar het niveau van de gemeente (of deelgemeente), ook de mogelijkheid om een beter inzicht te verwerven in de factoren die kunnen bijdragen tot kwetsbaarheid. Inzicht hebben in deze factoren is een noodzaak om beleidsmatig de juiste koers te kunnen bepalen en zo te komen tot een efficiënt preventiebeleid met de daaraan gekoppelde acties. Tot slot kan het instrument dienen om kwetsbaarheid bij ouderen te monitoren en zo de evoluties inzake kwetsbaarheid en haar deelcomponenten in kaart te brengen.

Het ontwikkeld instrument, dat het resultaat is van een analyse van data uit de ouderenbehoefteonderzoeken, werd ook getoetst aan een reeds bestaand instrument om kwetsbaarheid te meten en heeft zo haar validiteit bewezen. De voordelen van het instrument t.a.v. reeds bestaande methodes om kwetsbaarheid te meten, is het feit dat het een zeer beknopte vragenlijst betreft die doorgaans door de respondenten zelf ingevuld kan worden. Screening op grotere schaal wordt op die manier in de praktijk mogelijk gemaakt.

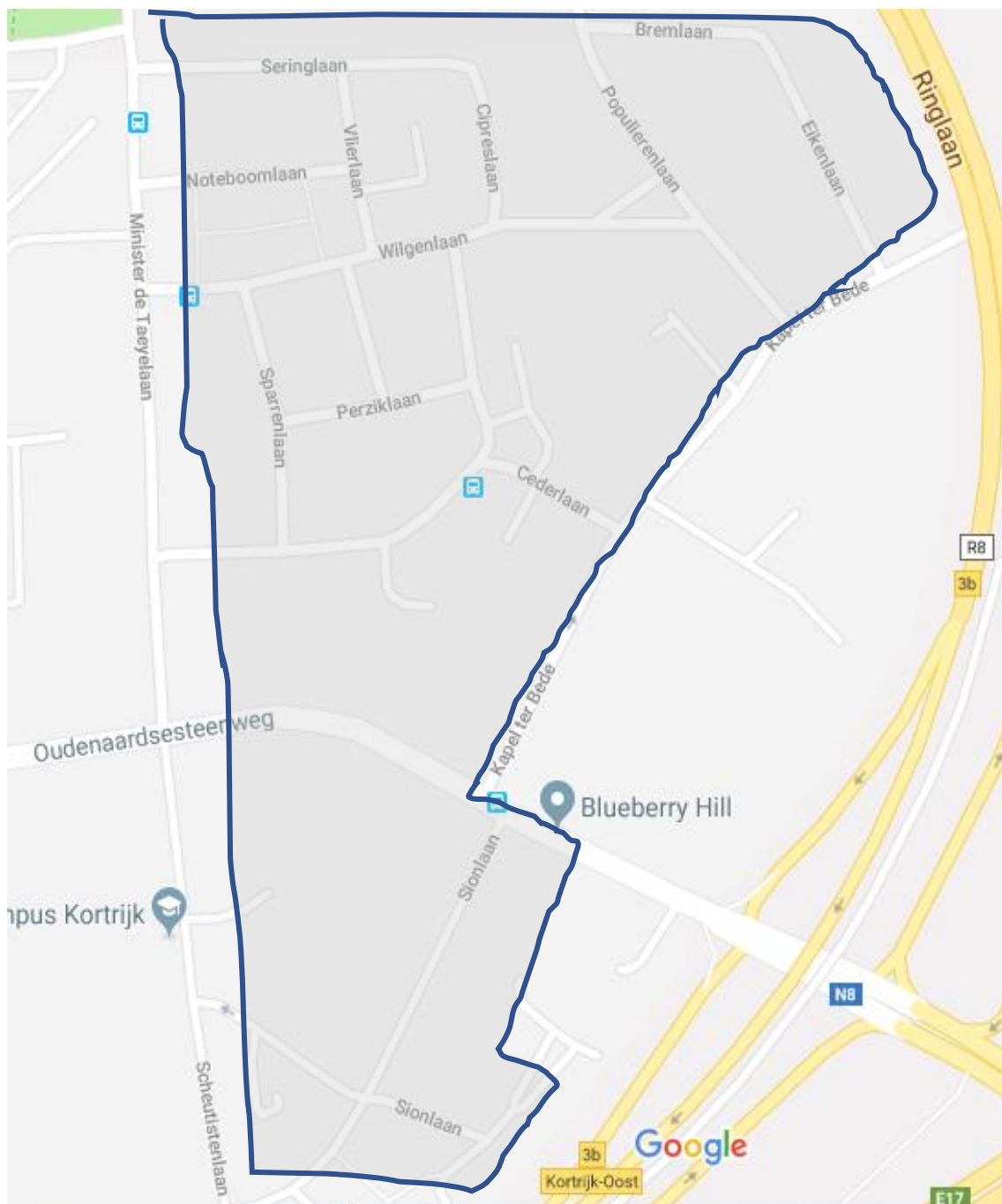
Voor u liggen de resultaten van de bevraging van de 80-plussers uit vier wijken, of delen ervan, in Kortrijk: Heule (Sente), Kortrijk zuid (Drie Hofsteden), Kortrijk noord (Pius X) en Marke. De vragenlijsten werden door een pool van vrijwilligers verdeeld en opgehaald onder begeleiding van de betreffende wijkteams van het OCMW van Kortrijk. Het Steunpunt Data&Analyse van de provincie West-Vlaanderen verwerkte de gegevens.

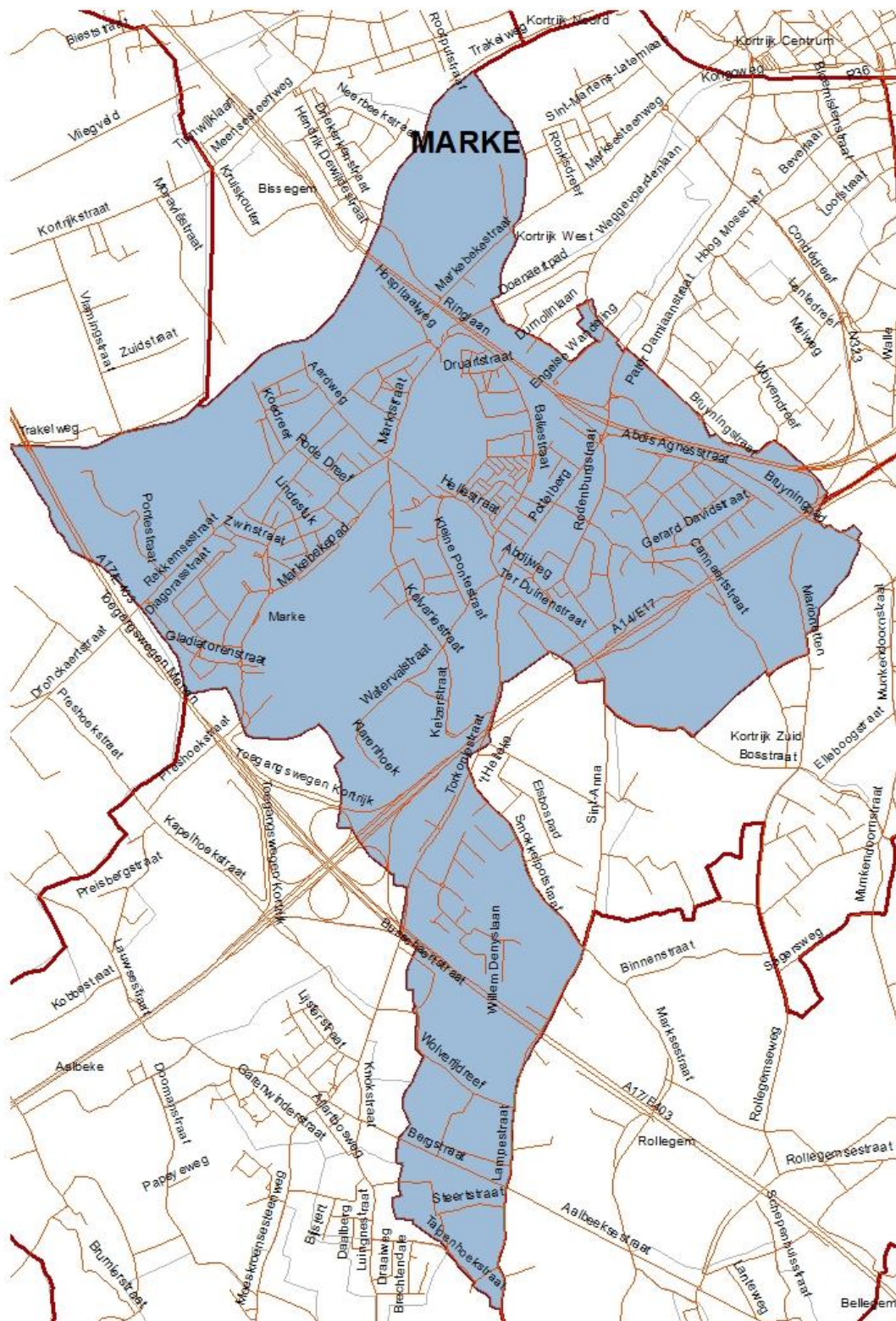
¹ Belgian Ageing Studies

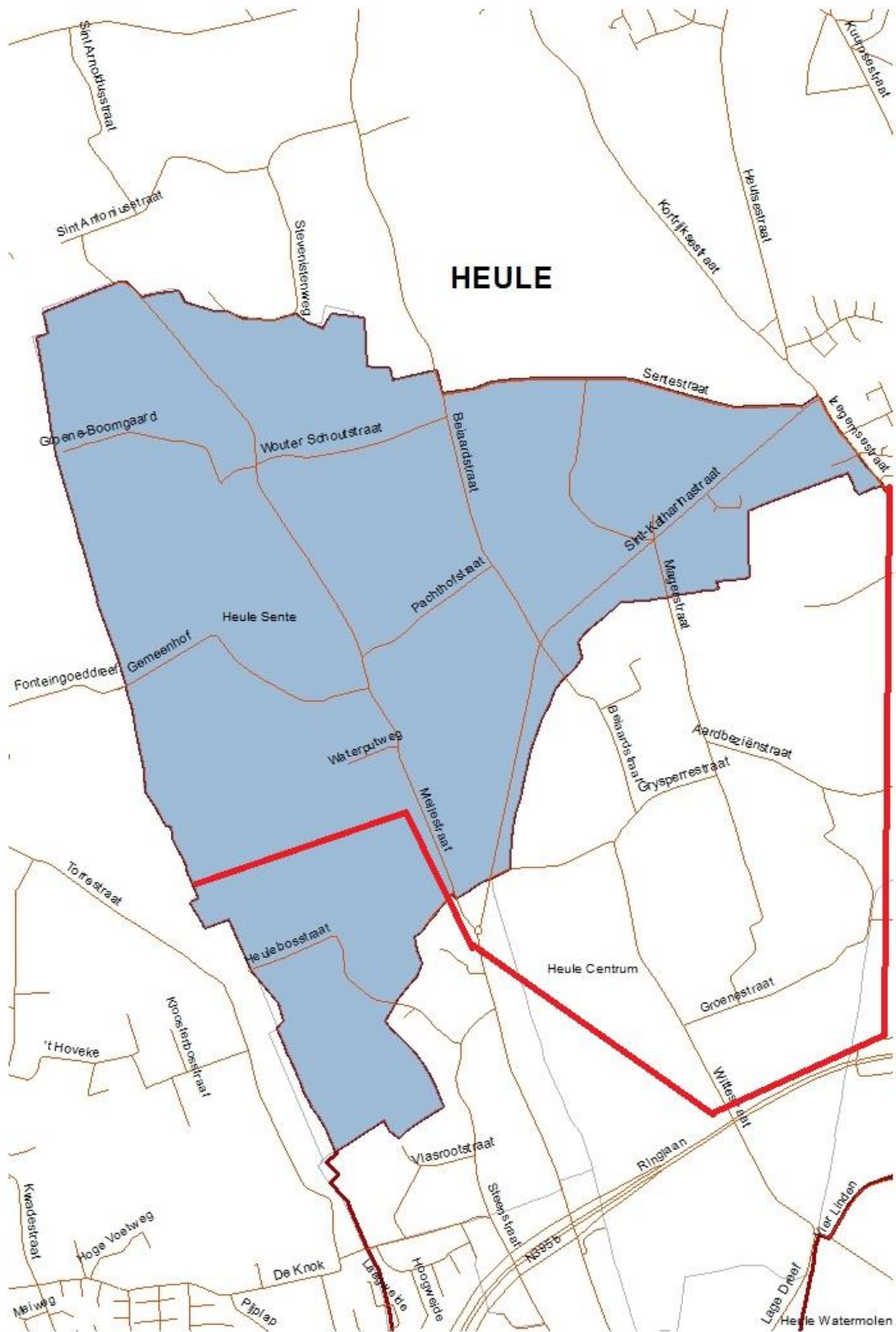
Alvast een oprecht dankwoord aan iedereen die dit onderzoek op welke wijze dan ook mogelijk maakte!

Volgende kaarten geven de wijkafbakening weer zoals gehanteerd tijdens het kwetsbaarheidsonderzoek. Concreet betekent dit dat alle 80-plussers wonend binnen deze afbakening de vraag kregen om de vragenlijst in te vullen.

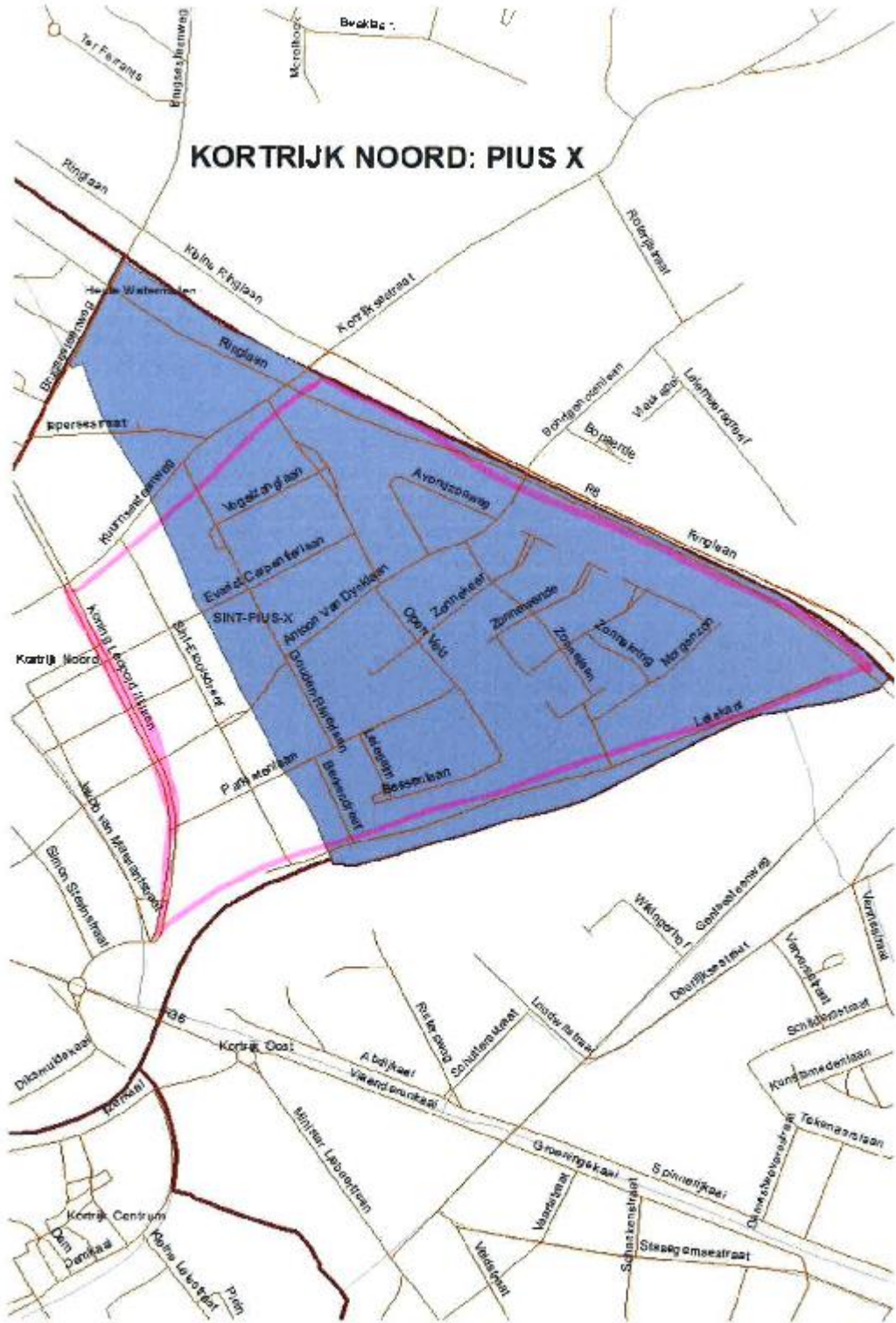
Kortrijk Zuid : Drie Hofsteden







KORTRIJK NOORD: PIUS X



1. Analyse van de respons

	Aantal vragenlijsten	Percentage vragenlijsten	Aantal 80-plussers in de populatie
Heule	93	15,2	111
Kortrijk Zuid	44	7,2	138
Kortrijk Noord	108	17,6	67
Marke	367	60,0	479
Totaal	612	100,0	734

In totaal werden 612 enquêtes ingevuld. In verhouding tot het totaal aantal 80-plussers in deze wijken komt dit neer op 83,4% van alle 80-plussers.

In Heule werden in totaal 93 vragenlijsten ingevuld. Dit is goed voor 15,2% van alle vragenlijsten. Kortrijk Zuid is de kleinste wijk met 44 vragenlijsten (7,2%). In Kortrijk Noord werden 108 vragenlijsten afgenomen, goed voor 17,6% van alle vragenlijsten. Marke is de grootste wijk wat het aantal te bevragen 80-plussers betreft. Hier werden 367 vragenlijsten verzameld wat neerkomt op 60% van alle vragenlijsten.

Niet alle respondenten vulden de vragenlijsten echter volledig in. Voor 217 respondenten kon geen totale kwetsbaarheidsscore berekend worden omdat een of meerdere vragen blanco werden gelaten.

In totaal berekenden we een kwetsbaarheidsscore berekend voor 64,5% van de respondenten (395 80-plussers). Berekend t.o.v. het totaal aantal 80-plussers is dit goed voor 53,8% van de doelgroep. Op het niveau van de wijken kunnen we voor Heule een kwetsbaarheidsscore berekenen voor 74,2% van de respondenten, voor Marke is dit 61%, voor Kortrijk Noord 71,3% en voor Kortrijk Zuid 56,8%.

2. Kenmerken van de respondenten

2.1 Geslacht

	Aantal respondenten	Percentage respondenten
Man	262	42,8
Vrouw	349	57,0
Niet ingevuld	1	0,2
Totaal	612	100,0

42,8% van de respondenten is man. De vrouwelijke respondenten maken 57% van de respondenten uit.

2.2 Leeftijd

	Aantal respondenten	Percentage respondenten
< 90 jaar	362	59,2
> 90 jaar	250	40,8
Totaal	612	100,0

Opgesplitst naar leeftijd zien we dat 59,2% van de respondenten tussen de 80 en 89 jaar is. 40,8% is 90 jaar of ouder.

2.3 Huishoudtype

	Aantal respondenten	Percentage respondenten
Alleenstaand	251	41,0
Samenwonend	360	58,8
Niet gekend	1	0,2
Totaal	612	100

41% van de respondenten is een alleenstaand persoon. 58,8% van de respondenten woont samen met een partner.

2.4 Type woning

	Aantal respondenten	Percentage respondenten
Appartement	63	10,3
Alleenstaande woning	249	40,7
Rijwoning	284	46,4
Niet gekend	16	2,6
Totaal	612	100,0

46,4% van de respondenten woont in een rijwoning. Dit is het merendeel van de respondenten. 40,7% woont in een alleenstaande woning en 10,3% in een appartement. Deze laatsten maken de kleinste groep uit.

Voor 16 respondenten is het type woning niet gekend.

2.5 Inkomen

Om een zicht te hebben op de financiële situatie van de ouderen werd de vraag gesteld in welke mate zij vinden rond te kunnen komen met het huishoudinkomen. Het betreft dus een subjectieve indicatie van de financiële draagkracht van de oudere.

	Aantal respondenten	Percentage respondenten
Zeemoeilijk	15	2,5
Moeilijk	42	6,9
Eerdermoeilijk	72	11,8
Eedergemakkelijk	208	34,0
Gemakkelijk	203	33,2
Zeergemakkelijk	39	6,4
Nietgekend	33	5,4
Totaal	612	100,0

We zien dat iets meer dan 1 op de 5 80-plussers (21,2%) aangeeft eerder moeilijk tot zeer moeilijk financieel rond te komen. 34% komt naar eigen zeggen eerder gemakkelijk rond, een gelijkaardig aandeel komt gemakkelijk rond en 6,4% geeft aan zeer gemakkelijk rond te komen.

3. Kwetsbaarheidsscore

De vragen uit het kwetsbaarheidsonderzoek stellen ons in staat om een kwetsbaarheidsscore te berekenen aan de hand waarvan we kunnen oordelen in welke mate iemand kwetsbaar is. We onderscheiden hierbij 3 categorieën: niet kwetsbare personen, mild kwetsbare personen en zeer kwetsbare personen. De opdeling in deze 3 categorieën van kwetsbaarheid gebeurt op basis van

statistische berekeningen die door de HoGent en de VUB werden bepaald aan de hand van een uitgebreide oefening op een ruime dataset van het seniorenbehoeftenonderzoek.²

Kwetsbaarheid omvat hier 4 deelcomponenten:

- de fysieke kwetsbaarheid: in welke mate is de persoon nog in staat verschillende lichamelijke activiteiten uit te voeren?
- de sociale kwetsbaarheid: hoe groot is het netwerk waarop de persoon een beroep kan doen indien er zich iets voordoet?
- de psychologische kwetsbaarheid: hoe goed voelt de persoon zich in zijn vel en in welke mate voelt de persoon zich mentaal sterk genoeg om problemen aan te pakken?
- de omgevingscomponent: zijn de woning en de woonomgeving voldoende aangepast? Het opnemen van een omgevingscomponent maakt het gebruikte kwetsbaarheidsinstrument uniek in zijn soort.

Door de 4 componenten van kwetsbaarheid samen te nemen kunnen we een totale kwetsbaarheidsscore berekenen. Deze geeft weer in welke mate de respondenten als kwetsbaar kunnen worden beschouwd. Ook voor deze 4 deelcomponenten kan berekend worden in welke mate de respondenten kwetsbaar zijn.

Aangezien sommige respondenten een of meerdere vragen niet invulden, is het niet steeds mogelijk om een kwetsbaarheidsscore te berekenen. Informatief geven we ook steeds het aantal en percentage niet gekende gegevens weer aangezien dit per deelcomponent kan verschillen. Zo is het steeds duidelijk over welk aantal 80-plussers we uitspraken doen. De percentages die besproken worden, zijn steeds deze berekend ten opzichte van het aantal gekende gegevens.

² Voor meer informatie over de achterliggende methodologie en statistiek kan contact opgenomen met het Steunpunt Data&Analyse: data.analyse@west-vlaanderen.be.

3.1 De totale kwetsbaarheidsscore

	Aantal respondenten	Percentage	Percentage exclusief niet gekend
Niet kwetsbaar	184	30,1	38,3
Mild kwetsbaar	163	26,6	33,9
Kwetsbaar	134	21,9	27,9
Totaal	481	78,6	100,0
Niet gekend	131	21,4	
Absoluut totaal	612	100,0	

In totaal konden we deze kwetsbaarheidsscore berekenen voor 78,6% van alle respondenten. Ten opzichte van alle 80-plussers in de bevraagde wijken, komt dit neer op 65,5%.

38,3% van alle respondenten die de volledige vragenlijst invulden, scoort niet kwetsbaar. 33,9% is mild kwetsbaar. 27,9% van de respondenten is zeer kwetsbaar. In absolute cijfers komt dit neer op 134 80-plussers. Geëxtrapoleerd naar alle 80-plussers van de 4 wijken, komt dit neer op 205 zeer kwetsbare 80-plussers.

Gezien het feit dat voor 21,4% van de respondenten geen totale kwetsbaarheidsscore kon berekend worden, mogen we veronderstellen dat het aantal kwetsbare ouderen in werkelijkheid nog hoger ligt.

3.2 De 4 componenten van kwetsbaarheid

Psychologische component

	Aantal respondenten	Percentage	Percentage exclusief niet gekend
Niet kwetsbaar	289	47,2	53,1
Mild kwetsbaar	186	30,4	34,2
Kwetsbaar	69	11,3	12,7
Totaal	544	88,9	100,0
Niet gekend	68	11,1	
Totaal	612	100,0	

Met het meten van de psychologische component trachten we in kaart te brengen in welke mate de 80-plusser zich mentaal goed voelt. Ervaren ze depressieve gevoelens, angst, onzekerheid? Enerzijds peilen we naar gevoelens van vereenzaming en anderzijds naar gevoelens van psychisch welbevinden.

Voor het berekenen van de kwetsbaarheidsscore op psychologisch vlak komen 544 vragenlijsten in aanmerking. Dit betekent dat we een score konden berekenen voor 88,9% van alle respondenten. Ten opzichte van alle 80-plussers in de onderzochte wijken is dit 74,1%.

Wanneer we de groep beschouwen die deze vragen goed invulde, dan stellen we vast dat meer dan de helft (53,1%) van de respondenten **niet kwetsbaar** is op psychologisch vlak.

34,2% van de respondenten is **mild kwetsbaar** en 12,7% is **zeer kwetsbaar**. In absolute cijfers komt dit neer op 69 psychologisch zeer kwetsbare personen. Geëxtrapoleerd naar alle 80-plussers kunnen we spreken van minstens 93 psychologisch kwetsbare 80-plussers.

Bekijken we deze component iets meer in detail:

Voor de vragen die peilen naar *vereenzaming* antwoordt 16,8% van de respondenten regelmatig een leegte om zich heen te voelen. 17,3% mist mensen om zich heen en 8% voelt zich vaak in de steek gelaten.

Op het vlak van het *psychisch welbevinden* geeft 8,3% van de respondenten aan zich ongelukkig of depressief te voelen. 8,8% van de ondervraagden heeft het gevoel niks meer waard te zijn en 11,7% heeft het gevoel het zelfvertrouwen te verliezen. Tot slot geeft 12,6% van de respondenten aan constant onder spanning te staan en meent 13,6% problemen niet meer aan te kunnen.

Sociale component

	Aantal respondenten	Percentage	Percentage exclusief niet gekend
Niet kwetsbaar	133	21,7	25,6
Mild kwetsbaar	314	51,3	60,4
Kwetsbaar	73	11,9	14,0
Totaal	520	85,0	100,0
Niet gekend	92	15,0	
Absoluut totaal	612	100,0	

De sociale component van kwetsbaarheid schetst in welke mate de 80-plussers beschikken over een sociaal netwerk indien er zich problemen voordoen en in welke mate zij op dat netwerk beroep (kunnen) doen. Hierbij zijn we het feit indachtig dat individuen die over een sociaal netwerk beschikken dit netwerk niet steeds aanspreken bij moeilijkheden/problemen. Een vaak gehoorde opmerking bij ouderen is bijvoorbeeld: “ik wil mijn zoon/dochter hier niet mee lastig vallen, ze hebben het al druk genoeg”.

Voor het berekenen van de kwetsbaarheidsscore op sociaal vlak komen 520 vragenlijsten in aanmerking. Dit is 85% van alle respondenten of 70,8% van alle 80-plussers in de bevraagde wijken.

25,6% van de respondenten is **niet kwetsbaar** op sociaal vlak.

Het aandeel respondenten dat mild kwetsbaar is, is hier het hoogst. 60,4% van de respondenten scoort op de sociale component **mild kwetsbaar**.

14% van de respondenten is **zeer kwetsbaar** op sociaal vlak. In absolute cijfers komt dit neer op 73 zeer kwetsbare respondenten. Zij duiden weinig tot geen personen aan op wie ze beroep (kunnen) doen indien ze problemen hebben. Als we dit percentage extrapoleren naar het totaal aantal 80-plussers dan komt dit neer op 103 sociaal kwetsbare 80-plussers.

Bekijken we de sociale component meer in detail dan zien we dat 79,5% van de respondenten voldoende mensen kent waarop ze volledig vertrouwen. 86,9 % van de respondenten geeft aan voldoende mensen te kennen om in geval van nood op terug te vallen. Een ongeveer even groot aandeel (85,6%) zegt voldoende mensen te hebben waarmee ze zich verbonden voelen.

Wanneer aan de respondenten gevraagd wordt op wie ze beroep kunnen doen indien ze voor een bepaalde tijd een huishoudelijke activiteit niet meer kunnen vervullen dan antwoordt 50% van de respondenten dat ze zich hiervoor op de dochter kunnen beroepen. Een even groot aandeel doet hiervoor beroep op de zoon. Daarna komt de partner (41%). 26,3% van de respondenten kan bij een buur terecht. Buren spelen dus een niet te onderschatten rol in de mantelzorg. Maar ook kleinkinderen springen vaak in als mantelzorger (25,9%).

In afnemende volgorde roepen de respondenten verder hulp in van: de schoondochter (24,5%), de schoonzoon (20,8%), een ander familielid (18,4%), een vriend/vriendin (13,7%) en als laatste een broer/zus (8,8%). Dat vrienden en broers/zussen minder vaak vernoemd worden kan hier logisch verklaard worden door het feit dat deze personen vaak tot dezelfde leeftijdscategorie behoren als de respondent zelf en dus enerzijds evenzeer hulpbehoevend kunnen zijn. Anderzijds zorgt de hoge leeftijd mogelijks ook voor reeds overleden vrienden, broers of zussen.

Niet onbelangrijk is de groep van ouderen die aangeeft op niemand beroep te kunnen doen indien ze voor bepaalde tijd hulp zouden nodig hebben bij huishoudelijke activiteiten: *16,5% (ofwel 101 respondenten) geeft aan op niemand een beroep te kunnen doen. 21 respondenten vulden deze vraag niet in (3,4%).*

Met de volgende tabellen willen we zicht krijgen op het feit of er een verschil is naar kwetsbaarheid naargelang de 80-plussers al dan niet op iemand een beroep kunnen doen.

Alvorens over te gaan op de bespreking van de tabellen, een kort woordje uitleg over hoe deze gelezen kunnen worden. Dit type tabellen komt ook meermaals terug verder in het rapport. Wat we telkens willen doen is het vergelijken van de kwetsbaarheid voor verschillende categorieën van 80-plussers. Hier is dit bijvoorbeeld enerzijds de categorie “80-plussers die op iemand beroep kunnen doen” en de categorie “80-plussers die op niemand beroep kunnen doen”. Andere categorieën die we verder in het rapport willen vergelijken zijn dan bijvoorbeeld “man” – “vrouw”; “<90-jarigen” – “>90-jarigen”,

Voor elke categorie wordt het aantal en aandeel 80-plussers vermeld voor de kwetsbaarheidsklassen ‘niet kwetsbaar’, ‘mild kwetsbaar’ en ‘zeer kwetsbaar’. We vergelijken vervolgens telkens dezelfde kwetsbaarheidsklasse tussen de verschillende categorieën. Voor het gemak worden deze in de tabel ook steeds met eenzelfde kleur aangeduid. Concreet vergelijken we dus eerst het aandeel ‘niet kwetsbare’ 80-plussers voor de personen die op iemand beroep kunnen doen (41,5%) met het aandeel ‘niet kwetsbare’ 80-plussers voor de personen die op niemand beroep kunnen doen (23,3%). Deze kwetsbaarheidsklasse wordt in de tabel telkens aangeduid met de kleur blauw. Voor de zeer kwetsbare personen doen we hetzelfde. Deze kwetsbaarheidsklasse is in de tabel aangeduid met de kleur geel.

Kunnen op iemand beroep doen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	164	33,5	41,5
Mild kwetsbaar	129	26,3	32,7
Kwetsbaar	102	20,8	25,8
Totaal	395	80,6	100,0
Niet gekend	95	19,4	
Absoluut totaal	490	100,0	

Kunnen op niemand beroep doen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	20	19,8	23,3
Mild kwetsbaar	34	33,7	39,5
Kwetsbaar	32	31,7	37,2
Totaal	86	85,1	100,0
Niet gekend	15	14,9	
Absoluut totaal	101	100,0	

Bekijken we de kwetsbaarheid van deze respondenten al naargelang ze al dan niet op iemand beroep kunnen doen, dan stellen we vast dat het aandeel kwetsbare personen steeds hoger ligt voor de personen die op niemand beroep kunnen doen dan voor de personen die wel op iemand beroep kunnen doen. 37,2% van de personen die op niemand beroep kunnen doen scoort kwetsbaar. Voor de personen die op iemand beroep kunnen doen ligt het aandeel zeer kwetsbare personen een stuk lager (25,8%). Ook het aandeel mild kwetsbare personen ligt hoger dan voor de mensen die wel op iemand beroep kunnen doen (39,5% t.o.v.32,7%).

In de volgende tabel bekijken we het aandeel zeer kwetsbare personen op de overige 3 componenten van kwetsbaarheid naargelang het feit op de 80-plussers al dan niet op iemand beroep kunnen doen.

% zeer kwetsbare respondenten	Kunnen op iemand beroep doen	Kunnen op niemand beroep doen
Fysieke component	20,3%	16,8%
Omgevingscomponent	8,8%	18,5%
Psychologische component	12,2%	15,7%

Niet alleen voor de totale kwetsbaarheid maar ook voor de overige componenten van kwetsbaarheid scoren de personen die op niemand beroep kunnen doen vaker kwetsbaar. Enkel de fysieke component is hier de uitzondering. Voor deze component zien we dat het aandeel zeer kwetsbare personen hoger ligt voor de personen die wel op iemand een beroep kunnen doen.

Fysieke component

	Aantal respondenten	Percentage	Percentage exclusief niet gekend
Niet kwetsbaar	324	52,9	56,4
Mild kwetsbaar	131	21,4	22,8
Kwetsbaar	119	19,4	20,7
Totaal	574	93,8	100,0
Niet gekend	38	6,2	
Absoluut totaal	612	100,0	

De fysieke component meet in welke mate de 80-plussers nog in staat zijn om bepaalde lichamelijke activiteiten uit te voeren en indien zij hinder ondervinden, sinds hoe lang dit dan is.

Voor het berekenen van de kwetsbaarheidsscore op fysiek vlak komen 574 vragenlijsten in aanmerking. Dit is 93,8% van alle respondenten of 78,2% van alle 80-plussers in de bevroegde wijken.

Wat de fysiek van de respondenten betreft, stellen we vast dat net meer dan helft (56,4%) van de respondenten **niet kwetsbaar** is. Zij ondervinden in het dagelijks leven geen of nauwelijks lichamelijke beperkingen.

22,8% van de respondenten is **mild kwetsbaar** en kan sinds recentelijk (< 3 maanden) één of meerdere lichamelijke activiteiten niet meer uitvoeren.

20,7% van de respondenten is **zeer kwetsbaar** op lichamelijk vlak. Dit betekent dat zij hinder ondervinden bij het uitvoeren van meerdere lichamelijke activiteiten en dit al langer dan 3 maanden. In absolute cijfers komt dit neer op 119 zeer kwetsbare personen. Geëxtrapoleerd naar alle 80-plussers van de onderzochte wijken, komt dit neer op 152 fysiek kwetsbare 80-plussers.

De vaakst vernoemde activiteit waarmee problemen ondervonden wordt, is het *buigen, tillen of bukken*. 46,2% van de respondenten ondervindt hier problemen mee. Voor 35,7% van de respondenten is dit reeds langer dan 3 maanden.

Een bijna even groot aandeel ondervindt problemen met het *oplopen van een heuvel of trap* (45%). Voor meer dan 1 op 3 (34,3%) is dit reeds langer dan 3 maanden.

42,8% van de 80-plussers geeft aan moeilijkheden te ondervinden met het *maken van een wandeling in de buurt*. Voor 33,6% van de respondenten is dit langer dan 3 maanden.

29,6% van de respondenten ondervindt problemen met minder inspannende activiteiten zoals het legen van een brievenbus. Voor iets meer dan 1 op de 5 van de bevroegde 80-plussers (21,6%) is dit sinds meer dan 3 maanden.

Omgevingscomponent

	Aantal respondenten	Percentage	Percentage exclusief niet gekend
Niet kwetsbaar	293	47,9	52,8
Mild kwetsbaar	201	32,8	36,2
Kwetsbaar	61	10,0	11,0
Totaal	555	90,7	100,0
Niet gekend	57	9,3	
Absoluut totaal	612	100,0	

De omgevingscomponent geeft een beeld in welke mate de woning en de woonomgeving voldoende aangepast zijn voor de 80-plussers.

Voor het berekenen van de kwetsbaarheidsscore op de omgevingscomponent komen 555 vragenlijsten in aanmerking. Dit is 90,7% van alle respondenten of 75,6% van alle 80-plussers in de bevraagde wijken.

52,8% van de respondenten scoort zeer goed op dit domein en is **niet kwetsbaar**. 36,2% van de respondenten is **mild kwetsbaar** op de omgevingscomponent. 11% van de respondenten is **zeer kwetsbaar** op de omgevingscomponent. In absolute cijfers komt dit neer op 61 zeer kwetsbare personen. Geëxtrapoleerd naar alle 80-plussers komt dit neer op 81 kwetsbare 80-plussers op de omgevingscomponent.

Kijken we meer in detail waarmee de respondenten het meest problemen ondervinden voor hun woonomgeving dan zien we dat 1 op de 10 80-plussers aangeeft **onvoldoende comfort** in de woning te ervaren. 3,6% van de respondenten zegt dat de woning moeilijk warm te stoken valt. 2,5% vindt dat de woning in slechte staat verkeert of slecht onderhouden is. En voor 2,3% van de respondenten is de woning niet geriefelijk genoeg.

Tot slot geeft 3,8% aan dat de wijk niet bevalt.

Conclusie globale kwetsbaarheidsscore

38,3% van alle respondenten die de volledige vragenlijst invulden, scoort niet kwetsbaar. 33,9% is mild kwetsbaar. 27,9% van de respondenten is zeer kwetsbaar. In absolute cijfers komt dit neer op 134 80-plussers. Geëxtrapoleerd naar alle 80-plussers van de 4 wijken, komt dit neer op 205 zeer kwetsbare 80-plussers.

Bekijken we de verschillende deelcomponenten van kwetsbaarheid dan stellen we vast dat kwetsbaarheid zich niet op elke deelcomponent even sterk uit.

De sociale component telt de kleinste groep **niet kwetsbare personen**. 25,6% van de respondenten is niet kwetsbaar op sociaal vlak. Op psychologisch vlak ligt het aandeel niet kwetsbare personen een stuk hoger (53,1%). En ook voor de omgevingscomponent vinden we dat iets meer dan de helft van de 80-plussers niet kwetsbaar is (52,8%). Het hoogste aandeel niet kwetsbare 80-plussers vinden we bij de fysieke component. 56,4% van de respondenten is niet kwetsbaar op fysiek vlak.

In de categorie **mild kwetsbaar** valt vooral het hoog aandeel op sociaal vlak op: 6 op 10 van de respondenten is matig sociaal kwetsbaar. Ook hier benaderen het aandeel mild kwetsbare respondenten op de psychologische en omgevingscomponent elkaar (resp. 36,2% en 34,2%). De fysieke component telt 22,8% mild kwetsbare 80-plussers en scoort hiermee het laagst van de 4 componenten.

Kijken we naar het aandeel respondenten dat **zeer kwetsbaar** is dan zien we het hoogste aandeel respondenten op fysiek vlak. 1 op de 5 80-plussers is zeer kwetsbaar op fysiek vlak (20,7%). Op de 2^{de} plaats komt de sociale component met 14% zeer kwetsbare respondenten. De psychologische component telt 12,7% zeer kwetsbare personen. Het laagste aandeel zeer kwetsbare respondenten is voor de omgevingscomponent. 11% van de respondenten is zeer kwetsbaar op dit domein.

Er van uitgaande dat niet alleen de zeer kwetsbare maar ook de mild kwetsbare personen een potentiële aandachtsgroep zijn bij het aanpakken van kwetsbaarheid, komen we tot de conclusie dat kwetsbaarheid op sociaal vlak de grootste groep kwetsbare individuen oplevert. Op de 2^{de} plaats komt de psychologische component. De omgevingscomponent en de fysieke component hebben beiden het kleinste aandeel mild en zeer kwetsbare personen.

4. De verschillen in kwetsbaarheid

In wat volgt onderzoeken we of de totale kwetsbaarheidsscore en de scores op de deelcomponenten van kwetsbaarheid verschillend zijn tussen de respondenten naar:

- wijk
- geslacht
- leeftijd
- type huishouden
- woningtype
- subjectief inkomen

Enkel voor die domeinen waar de verschillen tussen ook statistisch significant zijn, worden de betreffende cijfers vermeld.

4.1 Naar wijk

Heule	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	31	33,3	41,3
Mild kwetsbaar	22	23,7	29,3
Kwetsbaar	22	23,7	29,3
Totaal	75	80,6	100,0
Niet gekend	18	19,4	
Absoluut totaal	93	100,0	

Marke	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	102	27,8	35,9
Mild kwetsbaar	98	26,7	34,5
Kwetsbaar	84	22,9	29,6
Totaal	284	77,4	100,0
Niet gekend	83	22,6	
Absoluut totaal	367	100,0	

Kortrijk Noord	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	37	34,3	42,5
Mild kwetsbaar	33	30,6	37,9
Kwetsbaar	17	15,7	19,5
Totaal	87	80,6	100,0
Niet gekend	21	19,4	
Absoluut totaal	108	100,0	

Kortrijk Zuid	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	14	31,8	40,0
Mild kwetsbaar	10	22,7	28,6
Kwetsbaar	11	25,0	31,4
Totaal	35	79,5	100,0
Niet gekend	9	20,5	
Absoluut totaal	44	100,0	

Kortrijk Zuid is de wijk die het hoogst scoort wat het aandeel kwetsbare 80-plussers betreft. 31,4% van de 80-plussers in Kortrijk Zuid is kwetsbaar. Op de 2^{de} plaats komen Marke (29,6%) en Heule (29,3%). Opvallend is het lager aandeel kwetsbare 80-plussers voor Kortrijk Noord (19,5%).

Merken we wel op dat de lage absolute aantallen voor Kortrijk Zuid procentueel gezien grotere schommelingen veroorzaken. Met 1 zeer kwetsbare persoon minder zou deze wijk bijvoorbeeld al een lager aandeel zeer kwetsbare personen tellen dan Marke en Heule.

Een verdere statistische analyse leert ons bovendien dat de gevonden verschillen tussen de wijken niet significant zijn en dus met andere woorden eerder op toeval berusten. Er is dus geen reden om aan te nemen dat de ene wijk significant vaker kwetsbare 80-plussers zal tellen dan een andere wijk. In wat volgt worden de 4 componenten van kwetsbaarheid afzonderlijk bekeken. Ook voor deze afzonderlijke componenten vinden we geen statistisch significante verschillen per wijk. Concreet is het dus aangewezen om de resultaten per wijk afzonderlijk te bekijken en de wijken onderling niet te vergelijken.

Sociale component

	Heule		Marke		Kortrijk Noord		Kortrijk Zuid	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Niet kwetsbaar	24	29,3	69	22,3	28	31,1	12	30,8
Mild kwetsbaar	47	57,3	193	62,5	51	56,7	23	59,0
Kwetsbaar	11	13,4	47	15,2	11	12,2	4	10,2
Totaal	82	100,0	309	100,0	90	100,0	39	100,0

Psychologische component

	Heule		Marke		Kortrijk Noord		Kortrijk Zuid	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Niet kwetsbaar	57	67,9	159	49,1	53	53,5	20	54,1
Mild kwetsbaar	21	25,0	120	37,0	31	31,3	14	37,8
Kwetsbaar	6	7,1	45	13,9	15	15,2	3	8,1
Totaal	84	100,0	324	100,0	99	100,0	37	100,0

Fysieke component

	Heule		Marke		Kortrijk Noord		Kortrijk Zuid	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Niet kwetsbaar	51	56,7	186	54,7	63	61,8	24	57,1
Mild kwetsbaar	21	23,3	79	23,2	25	24,5	6	14,3
Kwetsbaar	18	20,0	75	22,1	14	13,7	12	28,6
Totaal	90	100,0	340	100,0	102	100,0	42	100,0

Omgevingscomponent

	Heule		Marke		Kortrijk Noord		Kortrijk Zuid	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Niet kwetsbaar	45	51,7	170	51,8	58	59,8	20	46,5
Mild kwetsbaar	31	35,6	125	38,1	31	32,0	14	32,6
Kwetsbaar	11	12,6	33	10,1	8	8,2	9	20,9
Totaal	87	100,0	328	100,0	97	100,0	43	100,0

Conclusie kwetsbaarheid naar wijk

Statistisch gezien is er geen reden om aan te nemen dat er significante verschillen zijn tussen de wijken. De resultaten geven voor elke wijk weer hoe de situatie op vandaag is wat de kwetsbaarheid van de 80-plussers betreft. Het vergelijken van de wijken onderling wordt afgeraden. Let ook op de soms lage absolute aantallen wat procentueel grotere schommelingen kan veroorzaken.

4.2 Naar geslacht

Totale kwetsbaarheidsscore

mannen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	87	33,2	40,1
Mild kwetsbaar	79	30,2	36,4
Kwetsbaar	51	19,5	23,5
Totaal	217	82,8	100,0
Niet gekend	45	17,2	
Absoluut totaal	262	100,0	

vrouwen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	97	27,8	36,7
Mild kwetsbaar	84	24,1	31,8
Kwetsbaar	83	23,8	31,4
Totaal	264	75,6	100,0
Niet gekend	85	24,4	
Absoluut totaal	349	100,0	

In bovenstaande tabellen wordt het resultaat van de kwetsbaarheidsanalyse weergegeven voor mannen en vrouwen afzonderlijk. In totaal vulden 262 mannen de vragenlijst in. Het aantal vrouwelijke respondenten bedroeg 349.

Het aandeel respondenten waarvoor er geen kwetsbaarheidsscore kon berekend worden, ligt hoger voor de vrouwelijke respondenten dan voor de mannelijke (24,4% t.o.v. 17,2%).

Voor de totale kwetsbaarheidsscore vinden we geen significant verschil tussen mannen en vrouwen. In de huidige groep 80-plussers zien we 31,4% zeer kwetsbare vrouwen en 23,5% zeer kwetsbare mannen.

Fysieke component

Bekijken we de deelcomponenten afzonderlijk dan vinden we wel een significant verschil op fysiek vlak tussen mannen en vrouwen (sig= 0.05).

mannen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	147	56,1	59,8
Mild kwetsbaar	60	22,9	24,4
Kwetsbaar	39	14,9	15,9
Totaal	246	93,9	100,0
Niet gekend	16	6,1	
Absoluut totaal	262	100,0	

vrouwen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	176	50,4	53,8
Mild kwetsbaar	71	20,3	21,7
Kwetsbaar	80	22,9	24,5
Totaal	327	93,7	100,0
Niet gekend	22	6,3	
Absoluut totaal	349	100,0	

24,5% van de ondervraagde vrouwelijke 80-plussers is zeer kwetsbaar op fysiek vlak. Dit is bijna 1 op 4. Voor de mannelijke 80-plussers ligt het aandeel zeer kwetsbare personen een stuk lager (15,9%). Wel zien we bij de mannelijke respondenten een hoger aandeel mild kwetsbare personen dan bij de vrouwelijke respondenten. Bijna 1 op de 4 mannelijke 80-plussers is toch mild kwetsbaar op fysiek vlak. Voor de vrouwelijke 80-plussers gaat het om 1 op de 5.

4.3 Naar leeftijd

In wat volgt bekijken we de kwetsbaarheidsscores voor enerzijds de senioren jonger dan 90 jaar en anderzijds de senioren van 90 jaar of ouder.

Totale kwetsbaarheidsscore

80-89 jarigen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	130	35,9	43,9
Mild kwetsbaar	102	28,2	34,5
Kwetsbaar	64	17,7	21,6
Totaal	296	81,8	100,0
Niet gekend	66	18,2	
Absoluut totaal	362	100,0	

362 respondenten zijn jonger dan 90 jaar. Voor 296 (81,8%) van deze respondenten kon een kwetsbaarheidsscore berekend worden. Dit geeft volgend resultaat: 1 op de 5 bevroagde respondenten tussen 80 en 90 jaar scoort zeer kwetsbaar. Het aandeel mild kwetsbare personen bedraagt 34,5% en het aandeel niet kwetsbare personen 43,9%.

90-plussers	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	54	21,6	29,2
Mild kwetsbaar	61	24,4	33,0
Kwetsbaar	70	28,0	37,8
Totaal	185	74,0	100,0
Niet gekend	65	26,0	
Absoluut totaal	250	100,0	

250 respondenten zijn 90 jaar of ouder. Het aantal 90-plussers waarvoor een kwetsbaarheidsscore berekend kon worden bedraagt 185 respondenten (74%).

Voor de oudere respondenten vinden we dat 37,8% zeer kwetsbaar scoort: een hoger aandeel zeer kwetsbare personen dan bij de categorie <90 jaar (21,6%). Daarenboven ligt ook het aandeel niet kwetsbare personen duidelijk lager dan bij de categorie <90 jaar (29,2% t.o.v. 43,9%).

Senioren ouder dan 90 jaar zijn vaker kwetsbaar dan senioren jongeren dan 90 jaar en dit verschil is statistisch significant (sig=0.000). De 90-plussers zijn globaal genomen dus meer kwetsbaar.

In een volgende stap gaan we na of dit verschil ook terug te vinden is voor elke component van kwetsbaarheid.

Sociale component

80-89-jarigen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	86	23,8	27,4
Mild kwetsbaar	194	53,6	61,8
Kwetsbaar	34	9,4	10,8
Totaal	314	86,7	100,0
Niet gekend	48	13,3	
Absoluut totaal	362	100,0	

90-plussers	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	47	18,8	22,8
Mild kwetsbaar	120	48,0	58,3
Kwetsbaar	39	15,6	18,9
Totaal	206	82,4	100,0
Niet gekend	44	17,6	
Absoluut totaal	250	100,0	

Wat de sociale kwetsbaarheid betreft, stellen we vast dat de senioren ouder dan 90 jaar kwetsbaarder zijn dan de jongere senioren.

27,4% van de senioren jonger dan 90 jaar is **niet kwetsbaar**. Voor de 90-plussers ligt het aandeel niet kwetsbare personen met 22,8% lager.

Voor de categorie **mild kwetsbare** personen ligt het aandeel hoger voor de <90 jarigen dan voor de 90-plussers (61,8% t.o.v. 58,3%). Het aandeel **zeer kwetsbare** personen ligt daarentegen wel hoger bij de 90-plussers (18,9% t.o.v. 10,8%).

Dit verschil is statistisch gezien significant ($\text{sig}=0.05$) waardoor we kunnen stellen dat senioren ouder dan 90 jaar vaker sociaal kwetsbaar zijn.

Vermoedelijk ligt een groot deel van de verklaring hiervoor bij het feit dat het sociaal netwerk van de oudere senioren door het overlijden van dichte familieleden, vrienden, ... van nature uit kleiner wordt.

Fysieke component

80-89-jarigen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	221	61,0	64,4
Mild kwetsbaar	70	19,3	20,4
Kwetsbaar	52	14,4	15,2
Totaal	343	94,8	100,0
Niet gekend	19	5,2	
Absoluut totaal	362	100,0	

90-plussers	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	103	41,2	44,6
Mild kwetsbaar	61	24,4	26,4
Kwetsbaar	67	26,8	29,0
Totaal	231	92,4	100,0
Niet gekend	19	7,6	
Absoluut totaal	250	100,0	

Op lichamelijk vlak speelt leeftijd duidelijk een grote rol in de mate van kwetsbaarheid.

64,4% van de respondenten jonger dan 90 jaar is **niet kwetsbaar** op fysiek vlak. Voor de 90-plussers ligt dit aandeel duidelijk lager: 44,6%. Voor de categorieën **mild en zeer kwetsbaar** zien we daarentegen meer kwetsbare personen bij de 90-plussers. 29% van de 90-plussers is zeer kwetsbaar op fysiek vlak. Voor de <90-jarigen bedraagt het aandeel fysiek zeer kwetsbare personen 15,2%.

De gevonden verschillen zijn significant (sig=0.000). We kunnen dus aannemen dat leeftijd bepalend is voor de mate van fysieke kwetsbaarheid.

Omgevingscomponent

80-89-jarigen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	183	50,6	55,0
Mild kwetsbaar	128	35,4	38,4
Kwetsbaar	22	6,1	6,6
Totaal	333	92,0	100,0
Niet gekend	29	8,0	
Absoluut totaal	362	100,0	

90-plussers	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	110	44,0	49,5
Mild kwetsbaar	73	29,2	32,9
Kwetsbaar	39	15,6	17,6
Totaal	222	88,8	100,0
Niet gekend	28	11,2	
Absoluut totaal	250	100,0	

Ook voor de omgevingscomponent stellen we vast dat de 90-plussers kwetsbaarder zijn dan de jongere senioren.

Het aandeel **niet kwetsbare** personen ligt hoger voor de <90-jarigen dan voor de 90-plussers (55% t.o.v. 49,5%).

Voor de categorie **mild kwetsbaar** ligt het aandeel ook lager voor de 90-plussers dan voor de <90-jarigen (32,9% t.o.v. 38,4%). Het omgekeerde geldt voor de categorie **zeer kwetsbaar**: met 17,6% zeer kwetsbare personen ligt het aandeel hoger bij de oudere senioren dan bij de jongere, waar dit percentage 6,6% bedraagt.

Het gevonden verschil is significant (sig=0.000)

Conclusie kwetsbaarheid naar leeftijd

Globaal genomen zijn de 90-plussers duidelijk kwetsbaarder dan de <90-jarigen. We vinden dit verschil niet alleen voor de totale kwetsbaarheidsscore maar ook voor de sociale en fysieke kwetsbaarheid en de omgevingscomponent.

Voor de psychologische component vinden we geen significant verschil tussen de beide leeftijdscategorieën. Oudere senioren (90-plus) zijn psychologisch niet significant vaker kwetsbaar dan jongere senioren.

4.4 Naar huishoudtype

Naar huishoudtype werd een opdeling gemaakt tussen de alleenstaande en de samenwonende respondenten.

Totale kwetsbaarheidsscore

Alleenstaand	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	53	21,1	27,7
Mild kwetsbaar	73	29,1	38,2
Kwetsbaar	65	25,9	34,0
Totaal	191	76,1	100,0
Niet gekend	60	23,9	
Absoluut totaal	251	100,0	

Voor 76,1% van de alleenstaanden (191 personen) kon een kwetsbaarheidsscore berekend worden.

Samenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	131	36,4	45,2
Mild kwetsbaar	90	25,0	31,0
Kwetsbaar	69	19,2	23,8
Totaal	290	80,6	100,0
Niet gekend	70	19,4	
Absoluut totaal	360	100,0	

Het totaal aantal samenwonenden waarvoor een kwetsbaarheidsscore berekend kon worden bedraagt 290 personen. Dit is goed voor 80,6% van alle samenwonenden.

Voor de totale kwetsbaarheidsscore stellen we vast dat het aandeel **niet kwetsbare** hoger ligt bij de samenwonende personen dan bij de alleenstaanden (45,2% t.o.v. 27,2%). Voor de categorieën **mild** en **zeer kwetsbaar** zien we daarentegen een hoger aandeel bij de alleenstaanden dan bij de samenwonenden.

Het gevonden verschil is statistisch significant (sig=0.000).

Sociale component

Alleenstaand	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	41	16,3	19,7
Mild kwetsbaar	131	52,2	63,0
Kwetsbaar	36	14,3	17,3
Totaal	208	82,9	100,0
Niet gekend	43	17,1	
Absoluut totaal	251	100,0	

Samenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	92	25,6	29,6
Mild kwetsbaar	182	50,6	58,5
Kwetsbaar	37	10,3	11,9
Totaal	311	86,4	100,0
Niet gekend	49	13,6	
Absoluut totaal	360	100,0	

Alleenstaanden zijn op sociaal vlak meer kwetsbaar dan samenwonenden en dit verschil blijkt ook statistisch significant te zijn (sig=0.05).

Op sociaal vlak ligt het aandeel **niet kwetsbare** personen hoger bij de samenwonenden dan bij de alleenstaanden. 29,6% van de samenwonende 80-plussers is niet kwetsbaar op psychologisch vlak t.o.v. 19,7% bij de alleenstaanden. Voor de **mild kwetsbare** personen vinden we net het omgekeerde. Met 63% ligt het aandeel mild kwetsbare respondenten hoger bij de alleenstaanden dan bij de samenwonenden (58,5%). Ook voor de categorie **zeer kwetsbaar** vinden we met 17,3% een hoger aandeel bij de alleenstaanden dan bij de samenwonenden (11,9%).

Psychologische component

Alleenstaand	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	96	38,2	43,8
Mild kwetsbaar	83	33,1	37,9
Kwetsbaar	40	15,9	18,3
Totaal	219	87,3	100,0
Niet gekend	32	12,7	
Absoluut totaal	251	100,0	

Samenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	193	53,6	59,4
Mild kwetsbaar	103	28,6	31,7
Kwetsbaar	29	8,1	8,9
Totaal	325	90,3	100,0
Niet gekend	35	9,7	
Absoluut totaal	360	100,0	

Alleenstaanden zijn psychologisch meer kwetsbaar dan samenwonenden en dit verschil blijkt ook statistisch significant te zijn (sig=0.000).

Op psychologisch vlak ligt het aandeel **niet kwetsbare** personen hoger bij de samenwonenden dan bij de alleenstaanden. 59,4% van de samenwonende 80-plussers is niet kwetsbaar op psychologisch vlak t.o.v. 43,8% bij de alleenstaanden. Voor de **mild kwetsbare** personen vinden we net het omgekeerde. Met 37,9% ligt het aandeel mild kwetsbare respondenten hoger bij de alleenstaanden dan bij de samenwonenden (31,7%). Ook voor de categorie **zeer kwetsbaar** vinden we met 18,3% een hoger aandeel bij de alleenstaanden dan bij de samenwonenden (8,9%).

Omgevingscomponent

Alleenstaand	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	107	42,6	47,8
Mild kwetsbaar	81	32,3	36,2
Kwetsbaar	36	14,3	16,1
Totaal	224	89,2	100,0
Niet gekend	27	10,8	
Absoluut totaal	251	100,0	

Samenwonend	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	186	51,7	56,4
Mild kwetsbaar	119	33,1	36,1
Kwetsbaar	25	6,9	7,6
Totaal	330	91,7	100,0
Niet gekend	30	8,3	
Absoluut totaal	360	100,0	

Alleenstaanden zijn meer kwetsbaar op de omgevingscomponent dan samenwonenden en dit verschil is statistisch significant (sig=0.005).

Ook voor deze component ligt het aandeel **niet kwetsbare** personen hoger bij de samenwonenden dan bij de alleenstaanden. 56,4% van de samenwonende 80-plussers is niet kwetsbaar op de omgevingscomponent t.o.v. 47,8% bij de alleenstaanden. In de categorie **mild kwetsbaar** zien we geen verschil tussen het aandeel alleenstaanden en samenwonenden. Het verschil zien we dus terug bij de **zeer kwetsbare groep** waar het aandeel hoger ligt bij de alleenstaanden (16,1% t.o.v. 7,6%).

Conclusie kwetsbaarheid naar huishoudtype

Voor de totale kwetsbaarheidsscore vinden we een hoger aandeel kwetsbare personen bij de alleenstaanden dan bij de samenwonenden. Statistisch gezien is dit verschil significant.

Op het niveau van de deelcomponenten stellen we vast dat er een verschil terug te vinden is tussen alleenstaanden en samenwonenden en dit voor de psychologische, de sociale en de omgevingscomponent. Voor de fysieke component vinden we geen verschil tussen alleenwonenden en samenwonenden.

4.5 Naar woningtype

Totale kwetsbaarheidsscore

Appartement	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	15	23,8	30,6
Mild kwetsbaar	13	20,6	26,5
Kwetsbaar	21	33,3	42,9
Totaal	49	77,8	100,0
Niet gekend	14	22,2	
Absoluut totaal	63	100,0	

Alleenstaande woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	88	35,3	44,0
Mild kwetsbaar	65	26,1	32,5
Kwetsbaar	47	18,9	23,5
Totaal	200	80,3	100,0
Niet gekend	49	19,7	
Absoluut totaal	249	100,0	

Rijwoning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	80	28,2	34,9
Mild kwetsbaar	83	29,2	36,2
Kwetsbaar	66	23,2	28,8
Totaal	229	80,6	100,0
Niet gekend	55	19,4	
Absoluut totaal	284	100,0	

Respondenten wonend in een alleenstaande woning zijn globaal minder vaak kwetsbaar dan respondenten wonend in een appartement of rijwoning. Het aandeel **niet kwetsbare** personen ligt namelijk het hoogst voor de bewoners van een alleenstaande woning. Omgekeerd vinden we dat de bewoners van een appartement vaker zeer kwetsbaar zijn. 42,9% van de appartementsbewoners is **zeer kwetsbaar** terwijl dit voor de bewoners van een rijwoning (28,8%) en de bewoners van een alleenstaande woning (23,5%) duidelijk lager ligt. In de categorie **mild kwetsbaar** vinden we het hoogste aandeel onder de bewoners van een rijwoning (36,2%), gevolgd door de bewoners van een alleenstaande woning (32,5%).

Dit verschil is statistisch gezien significant (sig=0.05).

Fysieke component

Appartement	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	23	36,5	37,1
Mild kwetsbaar	20	31,7	32,3
Kwetsbaar	19	30,2	30,6
Totaal	62	98,4	100,0
Niet gekend	1	1,6	
Absoluut totaal	63	100,0	

Alleenstaande woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	153	61,4	65,1
Mild kwetsbaar	41	16,5	17,4
Kwetsbaar	41	16,5	17,4
Totaal	235	94,4	100,0
Niet gekend	14	5,6	
Absoluut totaal	249	100,0	

Rijwoning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	145	51,1	54,1
Mild kwetsbaar	67	23,6	25,0
Kwetsbaar	56	19,7	20,9
Totaal	268	94,4	100,0
Niet gekend	16	5,6	
Absoluut totaal	284	100,0	

Op lichamelijk vlak zien we een groot verschil naar kwetsbaarheid tussen de bewoners naargelang het woningtype. Bewoners van een alleenstaande woning blijken het minst kwetsbaar te zijn terwijl appartementsbewoners fysiek het meest kwetsbaar zijn.

De bewoners van een alleenstaande woning zijn minder vaak kwetsbaar op fysiek vlak dan de bewoners van een appartement of een rijwoning. 65,1% van de respondenten wonend in een alleenstaande woning is **niet kwetsbaar** op fysiek vlak. Voor de bewoners van een rijwoning ligt dit percentage een stuk lager (54,1%). Voor de appartementsbewoners ligt het aandeel niet kwetsbare personen met 37,1% nog lager.

Met 30,6% **zeer kwetsbare** personen op fysiek vlak hebben de bewoners van een het hoogste aandeel respondenten binnen deze categorie. Voor de bewoners van een alleenstaande woning

bedraagt het aandeel zeer kwetsbare personen 17,4% . Voor de bewoners van een rijwoning gaat het om 20,9% zeer kwetsbare personen.

Omgevingscomponent

Appartement	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	41	65,1	71,9
Mild kwetsbaar	14	22,2	24,6
Kwetsbaar	2	3,2	3,5
Totaal	57	90,5	100,0
Niet gekend	6	9,5	
Absoluut totaal	63	100,0	

Alleenstaande woning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	131	52,6	56,5
Mild kwetsbaar	79	31,7	34,1
Kwetsbaar	22	8,8	9,5
Totaal	232	93,2	100,0
Niet gekend	17	6,8	
Absoluut totaal	249	100,0	

Rijwoning	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	118	41,5	46,1
Mild kwetsbaar	104	36,6	40,6
Kwetsbaar	34	12,0	13,3
Totaal	256	90,1	100,0
Niet gekend	28	9,9	
Absoluut totaal	284	100,0	

Met 71,9% **niet kwetsbare** respondenten scoren de appartementsbewoners beter dan de bewoners van een alleenstaande woning (56,5%) of een rijwoning (46,1%) op de omgevingscomponent.

Conclusie kwetsbaarheid naar woningtype

Naar woningtype stellen we vast dat personen wonend in een appartement vaker kwetsbaar zijn dan de personen wonend in een alleenstaande of rijwoning. Bewoners van een alleenstaande woning zijn globaal genomen het minst kwetsbaar. Dit verschil is statistisch significant.

Bekijken we dit op het niveau van de deelcomponenten dan stellen we vast dat de globale conclusie- namelijk dat appartementsbewoners kwetsbaarder zijn- niet opgaat voor elke deelcomponent. Voor de omgevingscomponent scoren appartementsbewoners juist het best. Bewoners van een alleenstaande of rijwoning zijn kwetsbaarder op dit vlak. Op fysiek vlak zijn appartementsbewoners wel kwetsbaarder. Bewoners van een alleenstaande woning doen het duidelijk beter op fysiek vlak.

Wat we echter niet kunnen aantonen is de oorzaak-gevolg relatie. Gaan kwetsbare personen vaker in een appartement wonen of verhoogt het risico op kwetsbaarheid juist door het wonen in een appartement? De vaststelling dat appartementsbewoners het wel beter doen op de wooncomponent geeft een voorkeur voor de eerste hypothese, namelijk dat individuen bij een zekere mate van kwetsbaarheid ervoor kiezen om te verhuizen naar een (aangepast) appartement.

4.6 Naar inkomen

Totale kwetsbaarheid

Moeilijk rondkomen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	29	22,5	29,3
Mild kwetsbaar	30	23,3	30,3
Kwetsbaar	40	31,0	40,4
Totaal	99	76,7	100,0
Niet gekend	30	23,3	
Absoluut totaal	129	100,0	

Makkelijk rondkomen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	155	32,1	40,6
Mild kwetsbaar	133	27,5	34,8
Kwetsbaar	94	19,5	24,6
Totaal	382	79,1	100,0
Niet gekend	101	20,9	
Absoluut totaal	483	100,0	

80-plussers die aangeven financieel moeilijk rond te komen scoren vaker kwetsbaar dan respondenten die aangeven de knoepjes goed aan elkaar te krijgen. 40,6% van de respondenten zonder financiële zorgen, is niet kwetsbaar terwijl dit aandeel voor de personen die moeilijk rond komen 29,3% bedraagt. Ook het aandeel zeer kwetsbare personen ligt een stuk hoger bij de 80-plussers die het financieel moeilijker hebben (40,4% t.o.v. 24,6%).

Het gevonden verschil is statistisch significant. (sig=0,007)

Fysieke kwetsbaarheid

Moeilijk rondkomen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	58	45,0	47,2
Mild kwetsbaar	28	21,7	22,8
Kwetsbaar	37	28,7	30,1
Totaal	123	95,3	100,0
Niet gekend	6	4,7	
Absoluut totaal	129	100,0	

Makkelijk rondkomen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	256	56,9	59,8
Mild kwetsbaar	97	21,6	22,7
Kwetsbaar	75	16,7	17,5
Totaal	428	95,1	100,0
Niet gekend	22	4,9	
Absoluut totaal	450	100,0	

Op het niveau van de deelcomponenten van kwetsbaarheid zien we op fysiek vlak een duidelijk verschil tussen de 80-plussers die aangeven makkelijk rond te komen en degene die het financieel eerder moeilijk hebben. Ook hier stellen we vast dat degene die financieel minder zorgen hebben, het beter stellen.

Het gevonden verschil is statistisch significant. (sig=0,006)

Omgevingscomponent

Moeilijk rondkomen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	46	35,7	39,7
Mild kwetsbaar	55	42,6	47,4
Kwetsbaar	15	11,6	12,9
Totaal	116	89,9	100,0
Niet gekend	13	10,1	
Absoluut totaal	129	100,0	

Makkelijk rondkomen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	236	52,4	56,1
Mild kwetsbaar	140	31,1	33,3
Kwetsbaar	45	10,0	10,7
Totaal	421	93,6	100,0
Niet gekend	29	6,4	
Absoluut totaal	450	100,0	

Ook voor de omgevingscomponent zien we dat inkomen een buffer kan zijn voor kwetsbaarheid: het aandeel zeer kwetsbare 80-plussers ligt hoger bij de personen die het financieel moeilijker hebben (12,9% t.o.v. 10,7%) terwijl het aandeel niet kwetsbare personen beduidend lager ligt (39,7% t.o.v. 56,1%).

Het gevonden verschil is statistisch significant. (sig=0,006)

5. Bijkomende vragen

5.1 Cognitieve component

	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Sterk cognitief vermogen	148	24,2	35,7
Matig cognitief vermogen	62	10,1	14,9
Zwak cognitief vermogen	205	33,5	49,4
Totaal	415	67,8	100,0
Niet gekend	197	32,2	
Absoluut totaal	612	100,0	

Los van de 4 deelcomponenten van kwetsbaarheid peilen we ook naar het cognitief vermogen van de 80-plussers: in welke mate kan de respondent zich nog zaken herinneren die pas gebeurd zijn, zich concentreren op een verhaal, Deze component maakt geen deel uit van de kwetsbaarheidsschaal en beschouwen we afzonderlijk. De respondenten worden naargelang hun antwoorden ingedeeld in 1 van de volgende 3 categorieën: sterk cognitief vermogen (=weinig tot geen problemen met het geheugen), een matig cognitief vermogen en een zwak cognitief vermogen (=vaak problemen met het geheugen).

In wat volgt gaan we na in welke mate het cognitief vermogen en de globale score op kwetsbaarheid al dan niet samenhangen.

35,7% van de respondenten scoort zeer goed op dit domein en heeft een sterk cognitief vermogen. 14,9% van de respondenten scoort matig op dit vlak. 49,4% van de respondenten heeft een zwak cognitief vermogen. In absolute cijfers komt dit neer op 205 van de bevraagde 80-plussers die het

cognitief moeilijker hebben. Geëxtrapoleerd naar alle 80-plussers uit de 4 wijken komt dit neer op 363 80-plussers.

Kijken we meer in detail dan zien we dat de respondenten het meest problemen ondervinden met het aanleren van nieuwe dingen. Net iets meer dan 1 op de 3 80-plussers geeft aan hiermee problemen te ondervinden. 1 op de 5 (22,2%) ondervindt moeilijkheden met het regelen van geldzaken. 16,8% kan zich moeilijk herinneren wat er pas is gebeurd. En tot slot kan 12,7% van de ondervraagde 80-plussers nog moeilijk een verhaal volgen in een boek of op televisie.

In wat volgt bekijken we in welke mate het cognitief vermogen verschilt naargelang de kenmerken van de respondenten.

Leeftijd

80-89-jarigen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Sterk cognitief vermogen	108	29,8	44,3
Matig cognitief vermogen	40	11,1	16,4
Zwak cognitief vermogen	96	26,5	39,3
Totaal	244	67,4	
Niet gekend	118	32,6	
Absoluut totaal	362	100	100

90-plussers	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Sterk cognitief vermogen	40	16,0	23,4
Matig cognitief vermogen	22	8,8	12,9
Zwak cognitief vermogen	109	43,6	63,7
Totaal	171	68,4	
Niet gekend	79	31,6	
Absoluut totaal	250	100,0	100,0

Uit bovenstaande tabel kunnen we duidelijk afleiden dat het cognitief vermogen duidelijk afneemt met de leeftijd. Meer dan 6 op 10 90-plussers scoort zeer zwak op dit domein terwijl dit voor de <90-jarigen bijna 4 op de 10 is. Het verschil tussen beide leeftijdsklassen is statistisch significant (sig=0.00)

Verder vinden we geen statistisch significant verschil in het cognitief vermogen tussen mannen en vrouwen of alleenstaanden en samenwonenden.

Globale kwetsbaarheid en cognitie

Vervolgens gaan we na of er een verband bestaat tussen het cognitief vermogen van de 80-plusser en de totale kwetsbaarheidsscore.

Sterk cognitief vermogen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	75	50,7	60,5
Mild kwetsbaar	36	24,3	29,0
Kwetsbaar	13	8,8	10,5
Totaal	124	83,8	100,0
Niet gekend	24	16,2	
Absoluut totaal	148	100,0	

Matig cognitief vermogen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	24	38,7	47,1
Mild kwetsbaar	21	33,9	41,2
Kwetsbaar	6	9,7	11,8
Totaal	51	82,3	100,0
Niet gekend	11	17,7	
Absoluut totaal	62	100,0	

Sterk cognitief vermogen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	28	13,7	16,3
Mild kwetsbaar	61	29,8	35,5
Kwetsbaar	83	40,5	48,3
Totaal	172	83,9	100,0
Niet gekend	33	16,1	
Absoluut totaal	205	100,0	

80-plussers die zeer kwetsbaar scoren op de globale kwetsbaarheidsschaal scoren ook vaker hoog op de cognitieve component. Van de 138 cognitief zeer kwetsbare 80-plussers scoort 46% ook zeer kwetsbaar op de globale kwetsbaarheidsschaal. Voor de cognitief niet kwetsbare personen is dit aandeel een stuk lager (22%). Dit verschil is statistisch significant (sig=0,000).

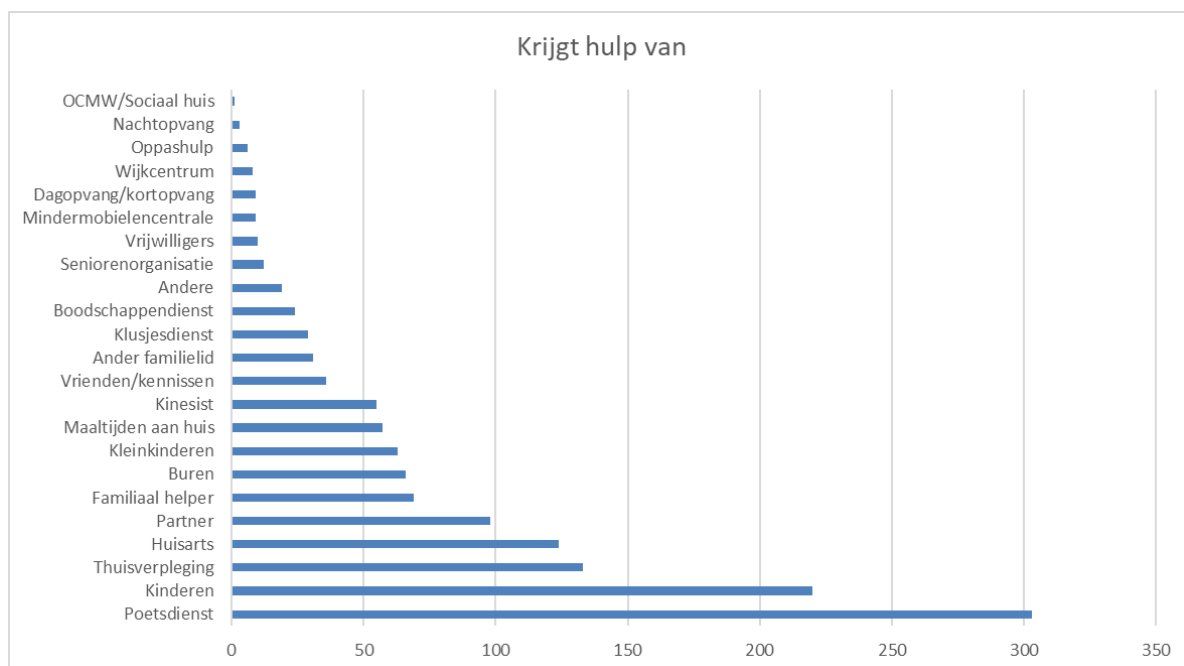
5.2 Hulp aan huis

Aan de respondenten werd gevraagd of zij hulp aan huis ontvangen hetzij van vrienden, familie, burens, (mantelzorg) of professionelen (poetsdienst, maaltijden aan huis, klusjesdienst,).

	Aantal	Percentage
Ja	425	69,3
Nee	178	29,2
Niet gekend	9	1,5
Totaal	612	100,0

69,3% van de respondenten ontvangt hulp aan huis. 29,2% van de respondenten krijgt geen hulp aan huis. Geëxtrapoleerd naar de totale populatie 80-plussers voor deze 4 wijken komt dit neer op 214 personen die geen hulp aan huis ontvangen.

De volgende grafiek geeft weer van wie de respondenten hulp krijgen, al dan niet professioneel.



Uit de grafiek maken we op dat de respondenten het vaakst beroep doen op een poetsdienst. Dit is het geval voor 7 op de 10 80-plussers die hulp aan huis ontvangen.

Op de 2^{de} plaats komt de hulp van de kinderen. Ongeveer de helft van de respondenten die hulp aan huis ontvangen krijgt deze hulp van de kinderen. Thuisverpleging en de huisarts komen op de 3^{de} en 4^{de} plaats. 31% van de respondenten beroept zich al eens op thuisverpleging. Voor de huisarts is dit 29% van de respondenten.

23% van de respondenten ontvangt hulp van de eigen partner.

Ongeveer 1 op 10 respondenten geeft aan hulp te ontvangen van een familiaal helper, een buur, een kleinkind, een maaltijdsdienst of een kinesist.

5% à 7% van de respondenten kan zich beroepen op een ander familielid, een klusjesdienst of een boodschappendienst.

Minder dan 5% van de respondenten ontvangt hulp van een seniorenorganisatie, een vrijwilliger, een mindermobielencentrale, dag- of nachtopvang, het wijkcentrum, oppashulp of het OCMW/Sociale Huis.

Onder de categorie 'andere' werden nog vernoemd: CM (voor taxi), PAB Assistent, Pedicure (meerdere personen), Samana, tuinman.

Bekijken we nu of er een verschil is inzake kwetsbaarheid tussen de personen die reeds hulp aan huis ontvangen en de personen die op vandaag nog geen hulp ontvangen.

Totale kwetsbaarheidsscore

Hulp aan huis	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	109	25,7	32,4
Mild kwetsbaar	111	26,2	33,0
Kwetsbaar	116	27,4	34,5
Totaal	336	79,2	100,0
Niet gekend	88	20,8	
Absoluut totaal	424	100,0	

Geen hulp aan huis	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	73	40,8	51,8
Mild kwetsbaar	51	28,5	36,2
Kwetsbaar	17	9,5	12,1
Totaal	141	78,8	100,0
Niet gekend	38	21,2	
Absoluut totaal	179	100,0	

De tabellen laten duidelijk zien dat de personen die reeds hulp aan huis krijgen kwetsbaarder zijn dan de personen die nog geen hulp aan huis krijgen. 34,5% van de personen die reeds hulp aan huis ontvangen, is zeer kwetsbaar. Voor de personen die nog geen hulp aan huis ontvangen ligt het aandeel zeer kwetsbare personen een stuk lager (12,1%).

Voor de categorie **mild kwetsbare personen** zien we echter wel een iets hoger aandeel bij degene die geen hulp aan huis ontvangen (36,2% t.o.v. 33%). In absolute cijfers gaat het om 51 personen die geen hulp aan huis ontvangen maar toch mild kwetsbaar zijn. Hier schuilt een eerste potentiële doelgroep.

Een tweede aandachtspunt is de groep **zeer kwetsbare personen** die geen hulp aan huis krijgen. Dit gaat concreet over 17 van de bevraagde 80-plussers.

Het gevonden verschil tussen de respondenten die hulp aan huis ontvangen en degene die geen hulp aan huis ontvangen is statistisch gezien significant. (sig=0,000)

Op de vraag waarvoor de respondent nog hulp kan gebruiken kregen we volgende antwoorden:

	Aantal	Percentage
Persoonlijke verzorging	56	9,2
Huishouden	139	22,7
Persoonlijke verplaatsing	116	19,0
Boodschappen	109	17,8
Tuinonderhoud	246	40,2
Bankzaken/administratieve hulp	93	15,2
Andere	6	0,9
Niet gekend	235	38,4
Totaal	612	

4 op de 10 respondenten geven aan dat ze wel extra hulp kunnen gebruiken voor het onderhoud van de tuin. Op de tweede plaats wordt hulp in het huishouden vernoemd (22,7%), gevolgd door hulp voor persoonlijke verplaatsing (19%) en hulp bij het doen van boodschappen (17,8%). Ook voor bankzaken zien we dat 15,2% van de respondenten bijkomende hulp kan gebruiken en ten slotte geeft 9,2% aan hulp te willen voor persoonlijke verzorging.

Andere posten die werden vernoemd: het kuisen van de goten/grote kuiswerken, naar containerpark (2 maal), sneeuwvrij maken van oprit/voetpad, grote gewichten dragen, telefoneren (slechthorend).

5.3 Boodschappen doen

Zelf boodschappen doen	Aantal	Percentage
Ja	409	66,8
Nee	201	32,8
Niet gekend	2	0,3
Totaal	612	100,0

66,8% van de ondervraagde 80-plussers doet zelf nog boodschappen. 32,8% kan dit niet meer zelf. Dit gaat om 201 80-plussers. Geëxtrapoleerd naar de totale populatie 80-plussers voor deze 4 wijken komt dit neer op 241 personen.

	Aantal	Percentage
Partner	54	26,9
Kinderen	138	68,7
Kleinkinderen	25	12,4
Ander familielid	17	8,5
Vrienden/kennissen	11	5,5
Buren	30	14,9
Dienst gezinshulp/familiehulp	33	16,4
Vrijwilliger	4	2,0
Anderen	3	1,5
Totaal	201	100,0

Bovenstaande tabel geeft aan op wie de 80-plussers beroep doen indien ze niet meer zelf de boodschappen kunnen doen. Meerdere antwoorden waren mogelijk.

Het merendeel van de 80-plussers die zelf geen boodschappen meer kunnen doen, rekt hiervoor op de kinderen (68,8%). Meer dan een kwart van de respondenten, beroept zich op de partner (26,9%). Gezinshulp komt op de derde plaats: 16,4% van de respondenten die geen boodschappen meer kunnen doen, vraagt hiervoor hulp aan gezinshulp. Een iets kleiner aandeel vraagt hulp aan burens (14,9%). 12,4% schakelt de hulp van de kleinkinderen in voor het doen van boodschappen. Een ander familielid en vrienden/kennissen sluiten de rij af met respectievelijk 8,5% en 5,5%.

Onder de categorie andere werd geantwoord: thuislevering³ (2 maal); PAB assistent

Totale kwetsbaarheidsscore

Zelf boodschappen doen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	154	37,7	48,1
Mild kwetsbaar	116	28,4	36,3
Kwetsbaar	50	12,2	15,6
Totaal	320	78,2	100,0
Niet gekend	89	21,8	
Absoluut totaal	409	100,0	

³ Waarvan 1 maal expliciet vermeld dat er naar winkel werd gebeld en deze levert vervolgens aan huis.

Niet zelf boodschappen doen	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	30	14,9	18,6
Mild kwetsbaar	47	23,4	29,2
Kwetsbaar	84	41,8	52,2
Totaal	161	80,1	100,0
Niet gekend	40	19,9	
Absoluut totaal	201	100,0	

Niet verwonderlijk stellen we vast dat personen die niet meer in staat zijn om zelf boodschappen te doen, vaker kwetsbaar zijn dan personen die zelf nog boodschappen doen. Meer dan de helft (52,2%) van de respondenten die zelf geen boodschappen doet, scoort zeer kwetsbaar op de kwetsbaarheidsschaal. Voor de personen die wel nog zelf boodschappen doen, ligt het aandeel zeer kwetsbare personen met 15,6% een heel stuk lager.

Dit gevonden verschil is statistisch significant (sig=0,000).

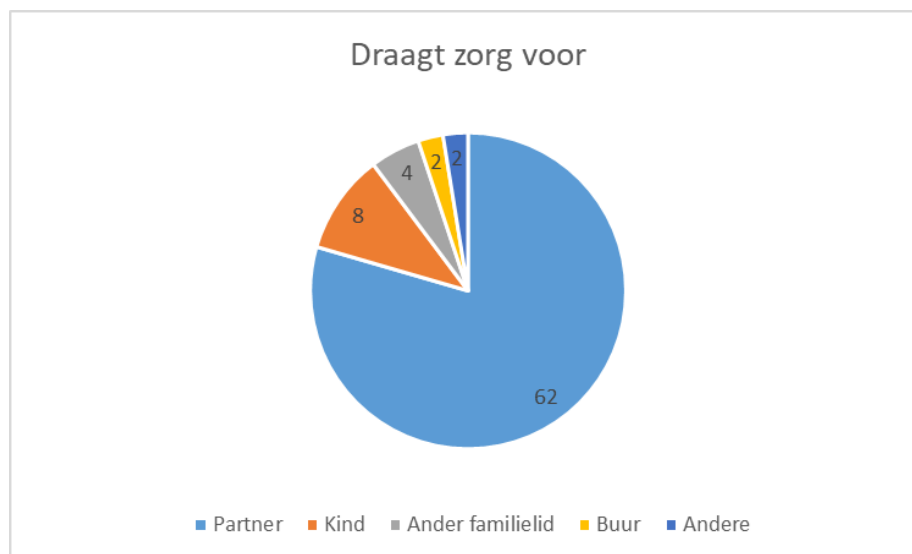
Bijkomend stellen we vast dat het niet meer kunnen doen van de boodschappen duidelijk samenhangt met de fysieke kwetsbaarheid.

5.4 Mantelzorg

Mantelzorg	Aantal	Percentage
Ik ben mantelzorger	75	12,3
Ik ontvang mantelzorg	138	22,5
Geen mantelzorg	328	53,6
Niet gekend	71	11,6
Totaal	612	100,0

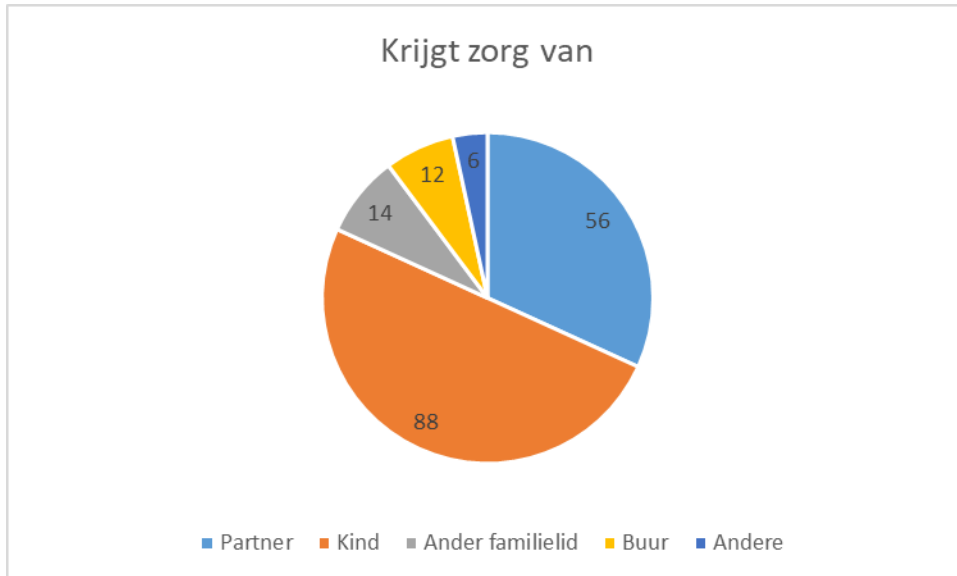
75 respondenten gaven aan zelf mantelzorger te zijn. Dit is goed voor 12,3% van alle respondenten. 22,5% ontvangt mantelzorg. En voor iets meer dan de helft van de respondenten is mantelzorg niet aan de orde.

Onderstaande grafiek geeft weer aan wie de mantelzorger zorg verleent.



Het merendeel van de mantelzorgers, verleent deze zorg aan de partner. Onder de categorie andere werd nog vermeld: vriend en Heilig Hart.

De volgende grafiek geeft weer van wie de respondenten die mantelzorg ontvangen, deze zorg krijgen.



Hier zien we dat de kinderen het vaakst instaan voor de mantelzorg maar ook de partner speelt hierin duidelijk een grote rol. Onder de categorie andere werd “vriend” zes maal vernoemd als mantelzorger.

Merken we wel op dat bij de open vraag “andere” ook de PAB-assistent werd vernoemd, een verpleegster van het Witgele Kruis, ... hieruit blijkt dat deze vraag misschien niet door elke respondent even goed begrepen werd. Het aantal personen dat mantelzorg ontvangt kan dus iets lager liggen dan bovenstaande tabel laat vermoeden.⁴

Tot slot geven we nog mee dat van de 102 **zeer kwetsbare personen** er 7 personen aangeven zelf nog mantelzorger te zijn. 60 zeer kwetsbare personen (58,8%) ontvangen mantelzorg en 27 personen of meer dan *1 op de 4 kwetsbare ouderen ontvangt geen mantelzorg* (en is ook geen mantelzorger).

⁴ 4 personen vernoemden een zorgverlener die niet tot de mantelzorg kan gerekend worden.

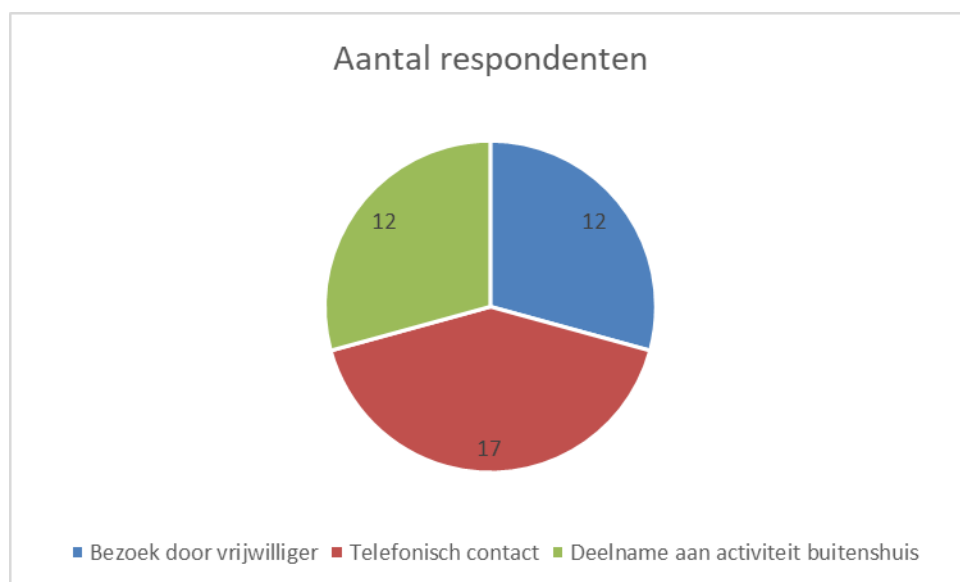
5.5 Sociaal contact

Voldoende contact	Aantal	Percentage
Ja	529	86,4
Nee	62	10,1
Niet gekend	21	3,4
Totaal	612	100,0

1 op de 10 bevroegde 80-plussers vindt zelf dat hij of zij **onvoldoende** sociaal contact heeft. Dit gaat om 62 80-plussers of, geëxtrapoleerd naar de totale populatie van de onderzochte wijken, om 74 80-plussers.

3,4% van de respondenten vulde deze vraag niet in.

Onderstaande grafiek laat zien op welke wijze de respondenten graag liever wat meer sociaal contact zouden hebben.



Telefonisch contact wordt het vaakst aangehaald. 17 respondenten wensen op deze manier bijkomend sociaal contact. Op een gedeelde plaats komt het bezoek door een vrijwilliger (12 respondenten) en deelname aan activiteiten van thuis uit.

In het open tekstveld worden volgende opmerkingen nog meegegeven:

- Iemand die je kan vertrouwen
- Graag maar niet mogelijk wegens zorg dementerende partner
- Kaartersclub
- Met leeftijdsgenoten
- Activiteiten (eten) in het OC (2 maal)

Totale kwetsbaarheidsscore

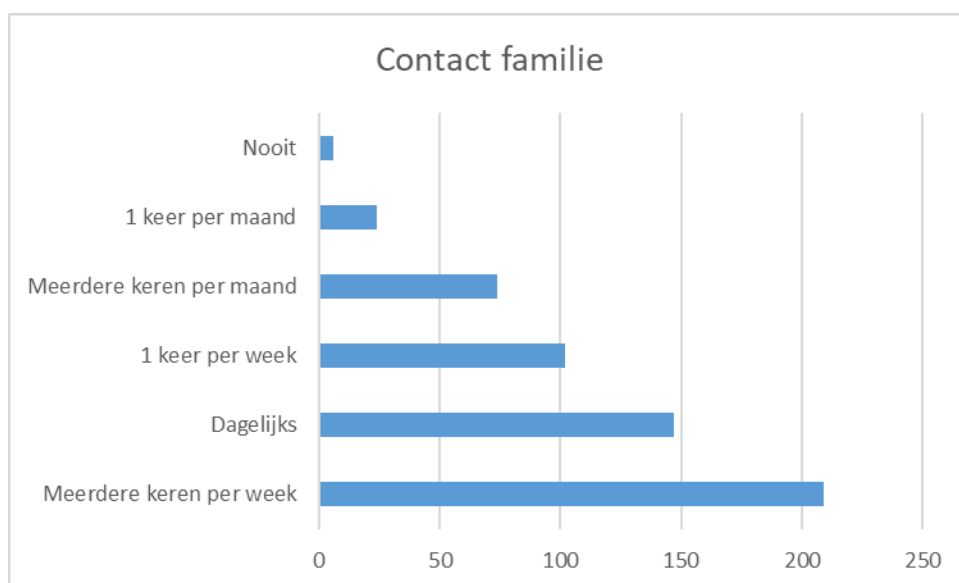
Voldoende sociaal contact	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	179	33,8	42,0
Mild kwetsbaar	143	27,0	33,6
Kwetsbaar	104	19,7	24,4
Totaal	426	80,5	100,0
Niet gekend	103	19,5	
Absoluut totaal	529	100,0	

Onvoldoende sociaal contact	Aantal	Percentage	Percentage excl. niet gekend
Niet kwetsbaar	5	8,1	10,0
Mild kwetsbaar	16	25,8	32,0
Kwetsbaar	29	46,8	58,0
Totaal	50	80,6	100,0
Niet gekend	12	19,4	
Absoluut totaal	62	100,0	

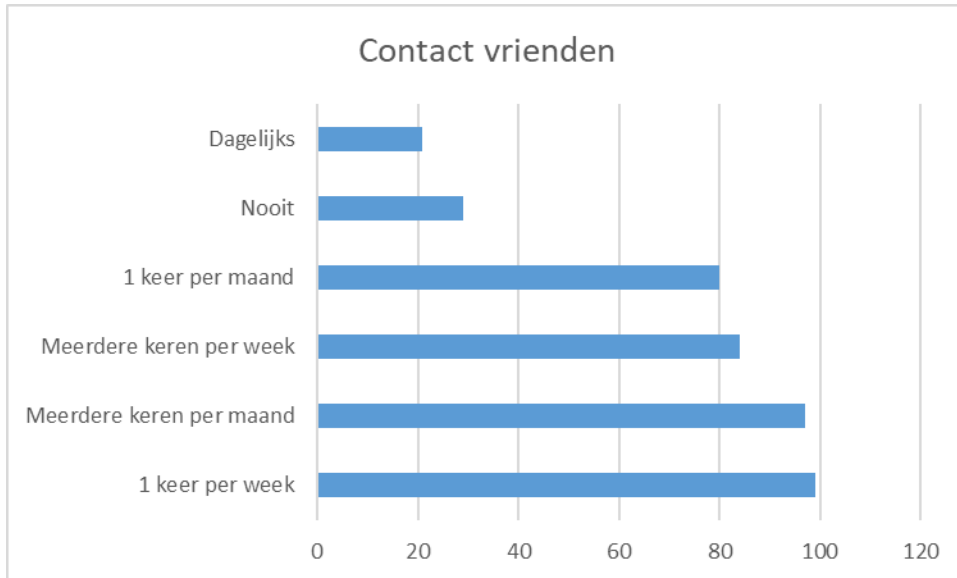
Uit de tabel kunnen we duidelijk opmaken dat personen die zelf aangeven **onvoldoende** sociale contacten te hebben globaal genomen **kwetsbaarder zijn** dan personen die wel voldoende sociale contacten hebben. Meer dan de helft van de respondenten (58%) met onvoldoende sociaal contact scoort zeer kwetsbaar. Het aandeel zeer kwetsbare personen ligt een heel stuk lager bij de personen met voldoende sociaal contact (24,4%).

Door het lager aantal personen dat aangeeft onvoldoende sociaal contact te hebben (50 respondenten) moet het vergelijken van percentages wel met de nodige voorzichtigheid gebeuren. Niettegenstaande vinden we wel een statistisch significant verband ($\text{sig}=000$) tussen het al dan niet hebben van sociaal contact en kwetsbaarheid. We kunnen dus stellen dat personen die zelf vinden onvoldoende sociaal contact te hebben, vaker kwetsbaar zijn.

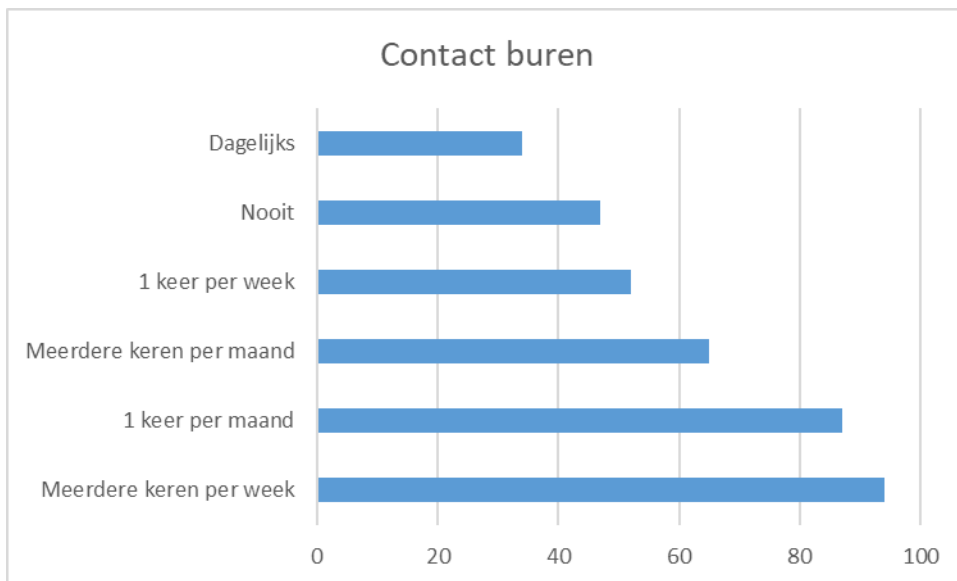
Frequentie van contact



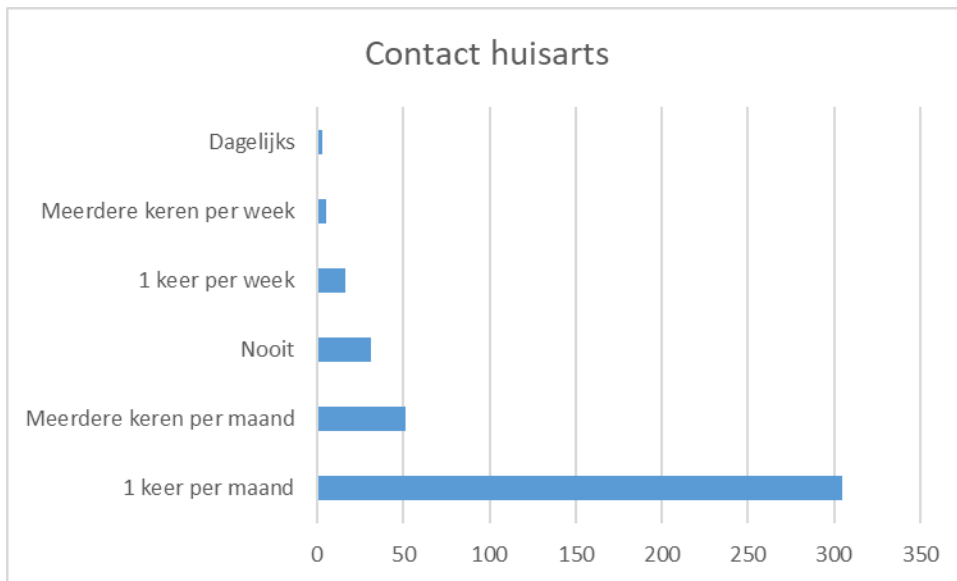
Heel wat respondenten geven aan meerdere keren per week contact te hebben met een familielid. Ook heel wat respondenten hebben dagelijks contact met familie. Een klein aantal respondenten (6 respondenten) heeft echter nooit contact met familie.



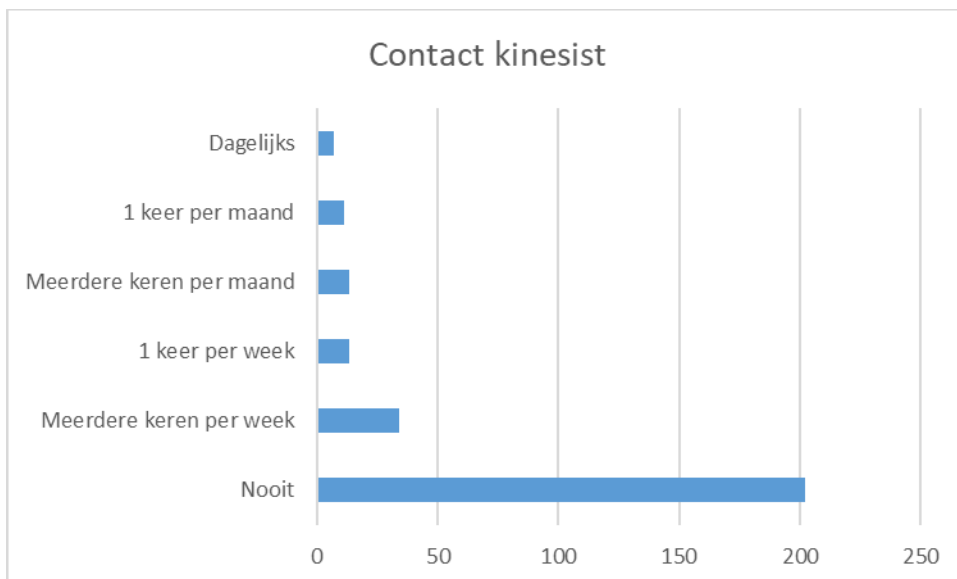
Het merendeel van de respondenten geeft aan 1 keer per week of meerdere keren per maand contact te hebben met vrienden of kennissen. Ook heel wat respondenten hebben 1 keer per of meerdere keren per week contact met vrienden. Het aantal respondenten dat aangeeft nooit contact te hebben met vrienden ligt iets hoger dan het aantal respondenten dat aangeeft dagelijks contact te hebben met vrienden.



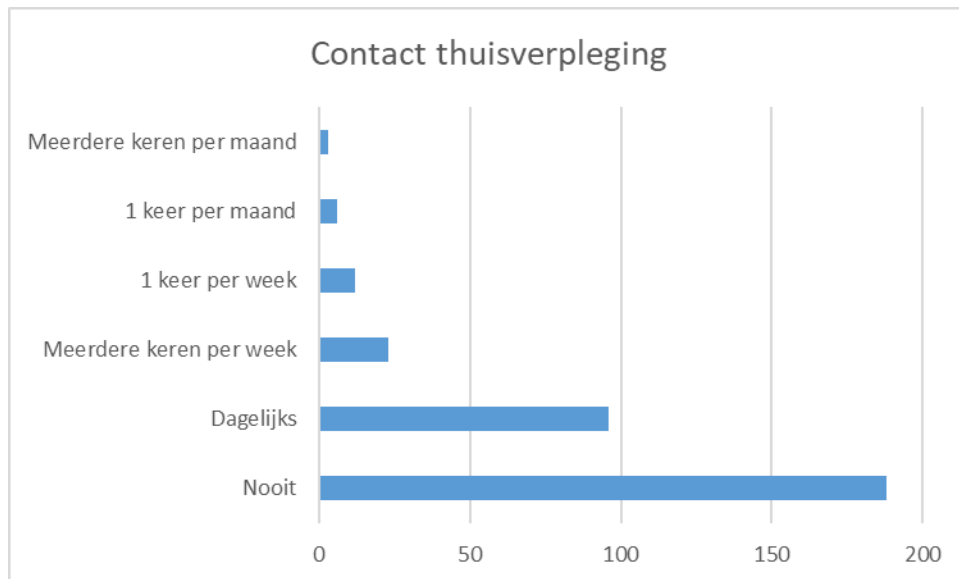
Veel respondenten hebben meerdere keren per week contact met buren. Ook heel wat respondenten geven aan 1 keer per maand contact te hebben met hun buren. Daarentegen zijn er ook meer respondenten die nooit contact hebben met buren dan respondenten die dagelijks contact hebben met buren.



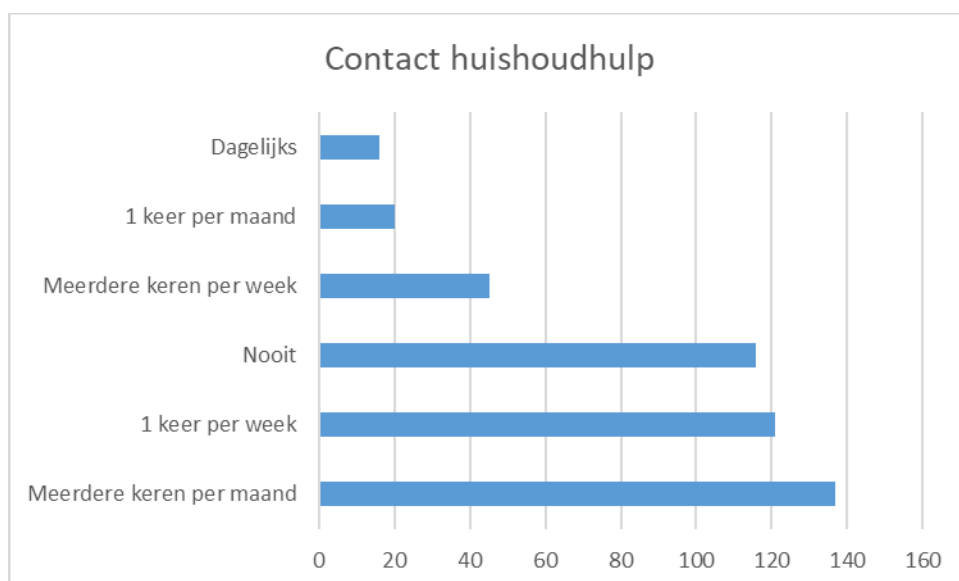
Bovenstaande grafiek laat duidelijk zien dat het gros van de respondenten 1 keer per maand contact heeft met de huisarts. Slechts een beperkt aantal respondenten heeft dagelijks of wekelijks contact met de huisarts.



Voor wat betreft het contact met de kinesist stellen we vast dat het grootste aantal respondenten nooit contact heeft. Een aantal respondenten heeft echter wel dagelijks contact met de kinesist.



Opvallend is het groot aantal respondenten dat dagelijks contact heeft met thuisverpleging. 15,7% van de respondenten geeft aan dagelijks een thuisverpleger over de vloer te krijgen. 30,7% heeft nooit contact met thuisverpleging.



19% van de respondenten heeft nooit contact met een huishoudhulp. Een even groot aandeel geeft aan 1 keer per week contact te hebben met een huishoudhulp. Ook 22,4% van de respondenten heeft meerdere keren per maand huishoudhulp.

2,6% van de respondenten heeft dagelijks huishoudhulp.

Vergelijken we nu bovenstaande tabellen onderling en maken we een top 3 op naargelang de frequentie van het contact dan bekommen we volgend resultaat:

Dagelijks	Meerdere keren per week	1 keer per week	Meerdere keren per maand	1 keer per maand of minder	Nooit
Familie (147 respondenten)	Familie (209)	Huishoudhulp (121)	Huishoudhulp (137)	Huisarts (305)	Kinesist (202)
Thuisverpleging (96)	Buren (94)	Familie (102)	Vrienden (97)	Buren (87)	Thuisverpleging (188)
Buren (34)	Vrienden (84)	Vrienden (99)	Familie (74)	Vrienden (80)	Huishoudhulp (116)

Uit bovenstaande tabel maken we op dat contact met **familie** voor heel wat respondenten nog op zeer regelmatige basis plaatsvindt. 458 respondenten geven aan dagelijks of toch minstens 1 keer per week contact te hebben met een familielid. Dit is goed voor 74,8% van de respondenten.

Wat het contact met **thuisverpleging** betreft, zien we dat dit hoofdzakelijk hetzij dagelijks hetzij nooit plaatsvindt.

Ook **buren** zorgen voor heel wat contactmomenten: 180 respondenten hebben dagelijks tot wekelijks contact met een buur. Dit is goed voor 29,4% van de respondenten.

Ook **vrienden** leveren minstens wekelijks aan 33,3% van de respondenten een contactmoment op. Wel stellen we vast dat vrienden niet in de top 3 terecht zijn gekomen voor wat het dagelijks contact betreft.

De frequentie om een **huisarts** te zien is eerder maandelijks. De **kinesist** levert hier het minst vaak contactmomenten op. De **huishoudhulp** komt ook regelmatig over de vloer. Voor bijna 1 op 5 80-plussers komt de huishoudhulp 1 maal per week langs. 18,9% geeft wel aan nooit een huishoudhulp te ontvangen.

5.6 Vrije tijd

Vrijtijdsbesteding

	Voldoende mogelijkheden vrije tijd		Een of meerdere hobby's		Ik verveel me nooit	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Helemaal oneens	26	4,2	63	10,3	40	6,5
Oneens	23	3,8	59	9,6	57	9,3
Eens noch oneens	55	9,0	58	9,5	70	11,4
Eens	269	44,0	246	40,2	223	36,4
Helemaal eens	195	31,9	121	19,8	189	30,9
Niet gekend	44	7,2	65	10,6	33	5,4
Totaal	612	100,0	612	100,0	612	100,0

30,9% van de respondenten geeft aan zich nooit te vervelen. 31,9% heeft voldoende mogelijkheden om de vrije tijd op een aangename manier door te brengen. 19,8% van de respondenten heeft ook een of meerdere hobby's.

Aan het andere einde van de schaal vinden we dat 6,5% van de respondenten zich wel vaak verveelt. 4,2% van de respondenten beschikt over onvoldoende mogelijkheden om de vrije tijd op een aangename manier door te brengen. 10,3% van de respondenten heeft geen hobby. Tellen we hier de respondenten bij die 'oneens' antwoorden op deze vragen dan komen we aan 15,8% van de respondenten dat zich wel eens verveelt. 8% vindt slechts over beperkte mogelijkheden te beschikken om de vrije tijd op een aangename manier door te brengen en 19,9% heeft geen of slechts een beperkt aantal hobby's.

In wat volgt gaan we na in welke mate de vrijtijdsbesteding en kwetsbaarheid al dan niet samenhangen.

Totale kwetsbaarheidsscore

Voldoende mogelijkheden om vrije tijd aangenaam door te brengen	Totaal 80-plussers	Aantal zeer kwetsbaar	Percentage zeer kwetsbaar
(helemaal) oneens	49	22	44,9
Eens/oneens	55	26	47,3
(helemaal) eens	464	82	17,6

Heeft een of meerdere hobby's	Totaal 80-plussers	Aantal zeer kwetsbaar	Percentage zeer kwetsbaar
(helemaal) oneens	122	49	40,2
Eens/oneens	58	22	37,9
(helemaal) eens	367	56	15,3

Verveelt zich nooit	Totaal 80-plussers	Aantal zeer kwetsbaar	Percentage zeer kwetsbaar
(helemaal) oneens	97	43	44,3
Eens/oneens	70	26	37,1
(helemaal) eens	412	61	14,8

Uit bovenstaande tabellen blijkt duidelijk dat het aandeel zeer kwetsbare personen steeds hoger ligt bij de categorie personen die negatief antwoorden op de vragen rond vrijetijdsbesteding. Personen die zich vaker vervelen, geen of weinig hobby's hebben, geen zinvolle vrijetijdsbesteding hebben scoren m.a.w. vaker zeer kwetsbaar. Merken we wel op dat voor de categorieën "helemaal oneens" en "eens/oneens" de absolute cijfers lager liggen, waardoor de verschillen in percentages

uitvergroot kunnen worden. Maar het verschil tussen de categorieën is dermate groot, en bovendien ook steeds statistisch significant ($\text{sig}=0,000$), waardoor we bovenstaande bevinding toch kunnen aannemen.

Lid van een (ouderen)vereniging

Lid van een vereniging	Aantal	Percentage
Ja	216	35,3
Nee	384	62,7
Niet gekend	12	2,0
Totaal	612	100,0

35,3% van de respondenten is lid van een (ouderen)vereniging. 6 op de 10 80-plussers is geen lid van een ouderenvereniging.

Extrapoleren we dit naar de totale populatie 80-plussers voor deze wijk dan komt dit neer op 264 80-plussers die lid zijn van een oudervereniging en 470 80-plussers die geen lid zijn.

	Aantal	Percentage
Nooit	23	10,6
Enkele keren per jaar	56	25,9
Elke maand	43	19,9
Een paar keer per maand	47	21,8
Elke week	23	10,6
Enkele keren per week	9	4,2
Elke dag	1	0,5
Niet ingevuld	14	6,5
Totaal	216	100,0

1 op de 10 80-plussers die lid is van een (ouderen)vereniging neemt echter nooit deel aan de activiteiten. Een kwart doet dit enkele keren per jaar. Bijna 1 op de 5 neemt toch elke maand deel en 1 op de 10 wekelijks.

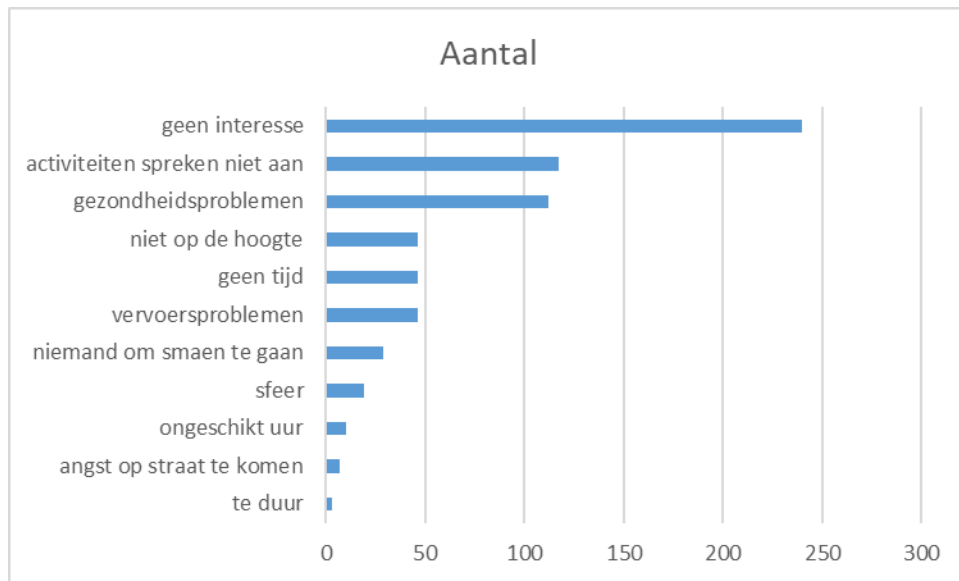
Uit de verdere statistische analyse blijkt dat het al dan niet lid zijn van een (ouderen)vereniging geen verschil in kwetsbaarheid meebrengt. Er is statisch gezien geen verschil waar te nemen in het aandeel zeer kwetsbare personen tussen zij die lid zijn van een ouderenvereniging en zij die geen lid zijn.

Deelname aan activiteiten van het wijkcentrum

Deelname wijkcentrum	Aantal	Percentage
Ja	131	21,4
Nee	466	76,1
Niet gekend	15	2,5
Totaal	612	100,0

21,4% van de respondenten neemt soms deel aan activiteiten van het wijkcentrum. Voor 76% van de respondenten is dit niet het geval. Hieronder geven we weer wat ouderen belet om aan deze activiteiten deel te nemen.

Extrapoleren we dit naar de totale populatie 80-plussers voor deze wijk dan komt dit neer op 161 80-plussers die soms deelnemen aan de activiteiten van het wijkcentrum en 573 80-plussers die nooit deelnemen aan deze activiteiten.



De voornaamste reden om niet deel te nemen aan de activiteiten van het wijkcentrum is het gebrek aan interesse voor deze activiteiten (51,5%). Daarnaast worden het vaakst vernoemd: activiteiten die niet aanspreken (25%) en gezondheidsproblemen (24%).

Ook het feit niet op de hoogte te zijn (9,8%) of vervoersproblemen (9,8%) worden bijna door 1 op de 10 vernoemd als reden. Zelf geen tijd hebben scoort een gelijkaardig aandeel.

Het gebrek aan een compagnon wordt ook door meerdere respondenten opgegeven (6,2%).

Onderaan de lijst noteren we de sfeer van de activiteiten die niet gezellig is of het ongeschikt uur ('s avonds) waarop de activiteiten doorgaan. In beperktere mate neemt men niet deel uit angst om op straat te komen of door de kostprijs van de activiteiten.

Onder categorie 'andere' wordt nog vernoemd: zorg voor partner (3 maal), slecht gehoor (4 maal), voldoende andere activiteiten (meerdere maal), spreekt onvoldoende Nederlands (2 maal), geloof (Jehova's getuige), wijkcentrum niet gekend (3 maal), de veronderstelling dat er geen activiteiten zijn (2 maal).

5.7 Mobiliteit

De volgende tabel geeft een zicht op de verplaatsingswijze van de respondenten.

Percentage	Te voet	Wagen	Fiets	Bus	Trein	Taxi	Belbus	MMC	Ziekenvervoer
Nooit	19,3	11,4	44,0	42,3	42,0	46,2	54,7	52,9	53,1
< dan 1/maand	4,2	5,1	1,6	6,4	12,3	7,5	0,3	0,7	1,3
Maandelijks	3,3	5,9	2,3	4,7	3,3	2,8	0,0	0,8	0,3
1 à 2/week	21,4	33,5	6,4	6,9	1,0	0,7	0,3	0,7	0,3
Bijna dagelijks	27,8	27,9	9,2	1,8	0,5	0,7	0,3	0,2	0,2
Niet gekend	24,0	16,2	36,6	37,9	41,0	42,2	44,3	44,8	44,8
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	Te voet	Wagen	Fiets	Bus	Trein	Taxi	Belbus	MMC	Ziekenvervoer
Nooit	118	70	269	259	257	283	335	324	325
< dan 1/maand	26	31	10	39	75	46	2	4	8
Maandelijks	20	36	14	29	20	17	0	5	2
1 à 2/week	131	205	39	42	6	4	2	4	2
Bijna dagelijks	170	171	56	11	3	4	2	1	1
Niet gekend	147	99	224	232	251	258	271	274	274
Total	612	612	612	612	612	612	612	612	612

Het vaakst verplaatsen de respondenten zich te voet of met de wagen. Bijna 28% van de respondenten verplaatst zich bijna dagelijks hetzij te voet, hetzij met de wagen. De fiets wordt duidelijk minder vaak gebruikt: 9% van de respondenten verplaatst zich bijna dagelijks met de fiets, wat een stuk lager ligt dan het aandeel respondenten dat zich te voet of met de wagen verplaatst.

De bus en de trein worden eerder op wekelijkse of maandelijkse basis gebruikt. De bus wordt iets vaker dan de trein voor dagelijkse verplaatsingen gebruikt.

De overige vervoersmodaliteiten gebruikt men eerder sporadisch. Meer dan de helft van de respondenten gebruikt nooit de belbus, de mindermobielencentrale of ziekenvervoer. Toch worden deze 3 vervoersmodaliteiten door een beperkt aantal respondenten op dagelijkse basis gebruikt.

Bekijken we de respondenten naar fysieke kwetsbaarheid en de frequentie van het zich verplaatsen met een van bovenstaande vervoersmodaliteiten dan stellen we duidelijk vast dat de zeer kwetsbare personen zich minder vaak verplaatsen en dit voor elke vervoersmodus. Zo daalt het aandeel respondenten dat zich dagelijks te voet verplaatst van 48% voor de niet kwetsbare 80-plussers naar 11% voor de zeer kwetsbare plussers. Ook voor de wagen zien we een daling van 42% voor de niet kwetsbare personen naar 12% voor de zeer kwetsbare personen.

De mindermobielencentrale wordt daarentegen enkel gebruikt door personen die mild of zeer kwetsbaar scoren. Voor het ziekenvervoer zien we dat het merendeel van de gebruikers zeer kwetsbaar scoort maar ook een beperkt aantal niet kwetsbare personen maakt al eens gebruik van het ziekenvervoer.

Naar wijk

Interessant is ook om te bekijken of er verschillen zijn inzake mobiliteit naar gelang de wijk waar men woont.

We stellen vast dat de 80-plussers van Kortrijk Noord (41,9%) en Kortrijk Zuid (38,9%) vaker dagelijks te voet gaan dan de 80-plussers van Heule (29,4%) of Marke (36,4%). Jammer genoeg zijn de absolute aantallen te klein om na te gaan of dit verschil statistisch gezien significant is.

Voor de verplaatsingen met de wagen zien we in Marke een hoger aandeel 80-plussers dat zich dagelijks op deze wijze verplaatst (35,5% t.o.v. 30% in de andere wijken). Ook hier weer is het niet mogelijk om vast te stellen of deze verschillen statistisch gezien ook significant zijn.

5.8 Informatie Sociaal Huis

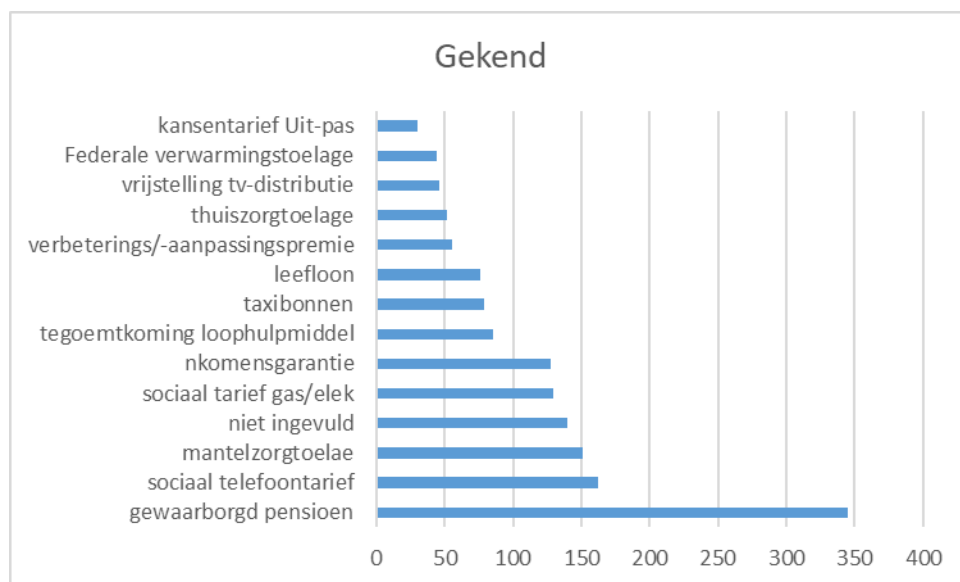
Aan de respondenten werd gevraagd of ze weten waarvoor ze terecht kunnen in het sociaal huis/OCMW.

	Aantal	Percentage
Ja	191	31,2
Nee	191	31,2
Nee maar wil meer informatie	202	33,0
Niet ingevuld	28	4,6
Totaal	612	100,0

31,2% van de respondenten weet waarvoor hij/zij terecht kan in het Sociaal Huis of het OCMW.

64,2% van de respondenten weet dit niet. 33% van de respondenten gaf ook aan graag meer informatie te ontvangen over de dienstverlening van het Sociaal Huis/OCMW. Geëxtrapoleerd naar de totale populatie van de wijken komt dit neer op 254 80-plussers die graag meer informatie krijgen over de dienstverlening van het OCMW/Sociaal huis.

Tot slot werd gepeild welke toelagen en dienstverleningen gekend zijn bij de respondenten.



Het best gekend is het gewaarborgd pensioen. 56,4% van alle respondenten geeft aan deze tegemoetkoming te kennen.

De Uit-pas aan kansentarief is het slechtst gekend. Slechts 4,9% van de respondenten kent de Uit-pas.

6. Globale conclusie en samenvattende tabellen

Met voorliggend rapport willen we graag een antwoord bieden op de vragen:

- hoe kwetsbaar zijn de senioren van Kortrijk?
- wat zijn de kenmerken van deze personen?
- op welke domeinen uit de kwetsbaarheid zich het meest?

Hiertoe werd een bevraging georganiseerd bij alle 80-plussers wonende in 1 van deze vier wijken: Heule, Marke, Kortrijk Noord of Kortrijk Zuid. De doelgroep kreeg persoonlijk een vragenlijst aangeboden met als opdracht om deze zelfstandig in te vullen. Het OCMW van Kortrijk stond in voor de verdeling en het ophalen van de vragenlijsten evenals voor het invoeren van de verzamelde gegevens. Hierbij werden ze bijgestaan door heel wat vrijwilligers.

Het steunpunt Data & Analyse van de provincie West-Vlaanderen stond in voor de verwerking van deze gegevens.

In wat volgt worden de voornaamste conclusies nog eens opgesomd.

Globale kwetsbaarheid

Door de 4 componenten van kwetsbaarheid samen te nemen kunnen we een globale kwetsbaarheidsschaal opmaken. Deze geeft weer in welke mate de respondenten als kwetsbaar kunnen worden beschouwd.

- 38,3% van alle respondenten die de volledige vragenlijst invulden, scoort niet kwetsbaar. 33,9% is mild kwetsbaar. 27,9% van de respondenten is zeer kwetsbaar. In absolute cijfers komt dit neer op 134 80-plussers. Geëxtrapoleerd naar alle 80-plussers van de 4 wijken, komt dit neer op 205 vermoedelijk zeer kwetsbare 80-plussers. Wetende dat slechts een deel van alle 80-plussers de vragenlijst invulden, gaan we er van uit dat het aantal kwetsbare senioren nog iets hoger ligt.
- Bekijken we de verschillende deelcomponenten van kwetsbaarheid dan stellen we vast dat kwetsbaarheid zich niet op elke deelcomponent even sterk uit.
 - De **sociale component** telt de kleinste groep *niet kwetsbare* personen. 25,6% van de respondenten is niet kwetsbaar op sociaal vlak. Voor de andere drie componenten van kwetsbaarheid ligt het aandeel niet kwetsbare personen een stuk hoger (> 50%). In het bijzonder voor de sociale component is het belangrijk ook de groep mild kwetsbare personen in rekening te brengen, gezien de stap van mild kwetsbaar tot

zeer kwetsbaar snel kan gaan (vb. het plotse overlijden van de partner). In die zin kunnen we stellen dat sociale kwetsbaarheid het grootste aantal kwetsbare 80-plussers oplevert.

- Het hoogste aandeel zeer kwetsbare respondenten vinden we dan wel terug bij de **fysieke component**. 1 op 5 van de respondenten (20,7%) is zeer kwetsbaar op fysiek vlak.

Naar wijk

Deze resultaten op wijkniveau kunnen voor elke wijk op zich indicatief zijn maar het vergelijken van de wijken onderling heeft statistisch gezien echter weinig zin. Noch voor de totale kwetsbaarheidsscore, noch voor de deelcomponenten van kwetsbaarheid vinden we aanwijzingen dat de wijken onderling significant verschillen.

Wel geven deze resultaten een stand van zaken op vandaag, voor elke wijk afzonderlijk.

Naar geslacht

- Voor de totale kwetsbaarheidsscore vinden we geen significant verschil tussen mannen en vrouwen.
- Op het niveau van de deelcomponenten zijn vrouwen statistisch gezien wel vaker kwetsbaar op fysiek vlak.

Naar leeftijd

- Globaal genomen zijn de 90-plussers duidelijk kwetsbaarder dan de <90-jarigen. (significant verschil)
- De leeftijdsverschillen zijn het grootst voor de fysieke en de omgevingscomponent.
- Ook voor de sociale component zien we een verschil tussen beide leeftijdscategorieën. De <90-jarigen zijn minder kwetsbaar op sociaal vlak dan de 90-plussers.
- Voor de psychologische component zien we geen verschil.

Naar huishoudtype

- Alleenstaanden zijn kwetsbaarder dan samenwonenden. (significant verschil)
- Alleenstaanden zijn vaker kwetsbaar op de sociale, psychologische en omgevingscomponent.
- Voor de fysieke component vinden we geen verschil tussen alleenstaanden en samenwonenden.

Naar woningtype

- Appartementsbewoners zijn kwetsbaarder dan de personen wonend in een alleenstaande of rijwoning. Bewoners van een alleenstaande woning blijken minder kwetsbaar te zijn. (significant verschil)
- Bekijken we dit op het niveau van de deelcomponenten dan stellen we vast dat het verschil naar woningtype vooral speelt voor de fysieke en de omgevingscomponent. Voor beide componenten vonden we een significant verschil naar woningtype.
- Voor de fysieke component scoren de appartementsbewoners het vaakst kwetsbaar en de bewoners van een alleenstaande woning het minst kwetsbaar. Dit zou er op kunnen wijzen dat de fysieke toestand van de individuen mee hun woonkeuze bepaalt: wanneer de mobiliteit in het gedrang komt verlaat men de alleenstaande woning om in een (aangepast) appartement te gaan wonen.
- Voor de omgevingscomponent zien we echter dat de appartementsbewoners juist minder vaak kwetsbaar scoren. Hier zijn het de bewoners van een alleenstaande woning die het kleinste aandeel niet kwetsbare personen tellen. Ook dit staft het vermoeden dat er bij een zekere mate van kwetsbaarheid gekozen wordt om te verhuizen naar een appartement waar de omgeving beter aangepast is dan in een alleenstaande woning.

Cognitieve component

49,4% van de respondenten is **zeer kwetsbaar** op deze component. In absolute cijfers komt dit neer op 205 zeer kwetsbare personen. Extrapoleren we dit percentage naar alle 80-plussers van de onderzochte wijken dan komen we aan 363 cognitief kwetsbare 80-plussers.

De cognitieve capaciteit hangt duidelijk samen met de leeftijd van de respondenten. De senioren <90 jaar scoren minder vaak kwetsbaar dan de 90-plussers.

Ook zien we dat de senioren die zwakker scoren op de cognitieve component vaker kwetsbaar zijn.

Boodschappen doen

66,8% van de ondervraagde 80-plussers doet zelf nog boodschappen. 32,8% kan dit niet meer zelf. Kwetsbare personen geven vaker aan niet meer zelf boodschappen te kunnen doen. Het niet meer kunnen doen van de boodschappen hangt niet verwonderlijk ook duidelijk samen met de fysieke kwetsbaarheid.

Mantelzorg

75 respondenten gaven aan zelf mantelzorger te zijn. Dit is goed voor 12,3% van alle respondenten.

22,5% ontvangt mantelzorg.

Het merendeel van de respondenten dat ook mantelzorger is, verleent deze zorg aan de partner.

De kinderen maar ook de partner verlenen vaak zorg.

1 op de 4 zeer kwetsbare personen ontvangt geen mantelzorg.

Hulp aan huis

Personen die reeds hulp aan huis krijgen zijn kwetsbaarder dan de personen die nog geen hulp aan huis krijgen.

Sociaal contact

Personen die zelf aangeven onvoldoende sociale contacten te hebben, zijn globaal genomen kwetsbaarder dan personen die wel voldoende sociale contacten hebben.

Vrije tijd

Uit de analyse blijkt er een verband te zijn tussen vrijetijdsbesteding en kwetsbaarheid. Kwetsbare personen geven vaker aan zich wel eens te vervelen of geen hobby's te hebben. In welke richting dit verband loopt, kunnen we echter niet zeggen. Is het de zinvolle vrijetijdsbesteding die een buffer vormt voor kwetsbaarheid (vb. door de sociale contacten, de cognitieve of fysieke inspanningen,) of verdwijnen de hobby's en de interesses wanneer men zeer kwetsbaar wordt?

Mobiliteit

De 80-plussers verplaatsen zich het vaakst te voet of met de wagen. De fiets wordt minder vaak gebruikt.

Samenvattende tabellen

Onderstaande tabellen geven de kwetsbaarheidsscores weer naargelang de kenmerken van de respondenten (wijk, geslacht, leeftijd, huishoudtype, type woning en inkomen). Voor de deelcomponenten worden enkel de verschillen die statistisch significant zijn, opgenomen.

Totale kwetsbaarheidsscore	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar	Significant verschil
Globaal	38,3	33,9	27,9	-
Heule	41,3	29,3	29,3	nee
Marke	35,9	34,5	29,6	nee
Kortrijk Noord	42,5	37,9	19,5	nee
Kortrijk Zuid	40,0	28,6	31,4	nee
Man	40,1	36,4	23,5	nee
Vrouw	36,7	31,8	31,4	nee
<90 jaar	43,9	34,5	21,6	ja
90-plussers	29,2	33,0	37,8	ja
Alleenstaande	27,7	38,2	34,0	ja
Samenwonenden	45,2	31,0	23,8	ja
Appartementsbewoners	30,6	26,5	42,9	ja
Alleenstaande woning	44,0	32,5	23,5	ja
Rijwoning	34,9	36,2	28,8	ja

Psychologische component	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	53,1	34,2	12,7
Alleenstaande	43,8	37,9	18,3
Samenwonenden	59,4	31,7	8,9

Sociale component	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	25,6	60,4	14,0
<90 jaar	27,4	61,8	10,8
90-plussers	22,8	58,3	18,9
Alleenstaande	19,7	63,0	17,3
Samenwonenden	29,6	58,5	11,9

Fysieke component	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	56,4	22,8	20,7
Man	59,8	24,4	15,9
Vrouw	53,8	21,7	24,5
<90 jaar	64,4	20,4	15,2
90-plussers	44,6	26,4	29
Appartementsbewoners	37,1	32,3	30,6
Alleenstaande woning	65,1	17,4	17,4
Rijwoning	54,1	25	20,9
Moeilijk rondkomen	47,2	22,8	30,1
Makkelijk rondkomen	59,8	22,7	17,5

Omgevingscomponent	Niet kwetsbaar	Mild kwetsbaar	Zeer kwetsbaar
Globaal	52,8	36,2	11,0
<90 jaar	55,0	38,4	6,6
90-plussers	49,5	32,9	17,6
Alleenstaanden	27,7	38,2	34,0
Samenwonenden	45,2	31,0	23,8
Appartementsbewoners	71,9	24,6	3,5
Alleenstaande woning	56,5	34,1	9,5
Rijwoning	46,1	40,6	13,3
Moeilijk rondkomen	39,7	47,4	12,9
Makkelijk rondkomen	56,1	33,3	10,7